Ազգ

Azg armenian daily

19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2001 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 168 (2372)

Ֆինանսների նախարարությունը միջին ժամկետայնության պարտատոմսեր թողարկեց

Պետբյուջեի պակասուրդի ֆինանսավորման խնդիրը լուծելու նպատակով ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունը երեկ առաջին անգամ մեկուկես միլիարդ դրամ ծավալով երկուսուկես տարի մարման ժամկետայնությամբ արժեկտրոնային պարտատոմսեր է թողարկել, որի տեղաբաշխման միջին եկամտաբերությունը կազմել է 22.2460 տոկոս, մինչ պահանջարկը 2,2 անգամ գերազանցել է թողարկմանը: Այս մասին նախարարության արտաքին կապերի եւ լրատվության վարչության հաղորդագրությունը եզրակացնում է, որ «սա ֆինանսական շուկայում կառավարության ձեռք բերած աննախադեպ հաջողությունն է», որը հավաստում է, որ իրագործելի է որդեգրած քաղաքականությունը, եւ հնարավոր են երկարաժամկետ ֆինանսական ներդրումները Հայաստանում:

Եվրամիությունը սատարում է ԱՄՆ-ին, միաժամանակ զգուշացնում ահաբեկչության դեմ պատերազմի հետեւանքներից

Վաշինգտոնի արաբական դաշնակիցները հորդորում են վերջ տալ «երկակի ստանդարտների» քաղաքականությանը, Իսրայելին աջակցելուն

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Նյու Յորք

Երեքշաբթի Վաշինգտոն ժամանող Ժակ Շիրակը հայտարարել է, որ եթե ԱՄՆ-ը ռազմական միջոցներ ձեռնարկի, ապա Փարիզը նրա կողքին կլինի: Սակայն այնքան էլ պարզ չէ, թե ինչ մասնաբաժին կլինի Ֆրանսիայի օգնությունը: Պաշտպանության նախարար Ալեն Ռիշարն այնքան էլ վստահ չէ, որ հնարավոր է միջազգային ահաբեկչությունը կարճ ժամանակում արմատախիլ անել, եթե ընդհանրապես հնարավոր է: Նույն կարծիքն է արտահայտել Գերմանիայի պաշտպանության նախարար Ռուդոլֆ Շարփինգը. «ԱՄՆ-ը մինչ պատերազմ սկսելը պետք է համոզված լինի, թե ինչ թիրախի է հարվածում»: ԱՄՆ-ի եվրոպական ամենանվիրյալ դաշնակիցը՝ Մեծ Բրիտանիան, իրադարձությունների ցանկացած զարգացման դեպքում պատրաստ է պաշտպանել Վաշինգտոնին: Նման հավաստիացումներով, ամերիկացիներին ցավակցելու նպատակով հինգշաբթի Վաշինգտոն է ժամանելու վարչապետ Թոնի Բլերը: ԱՄՆ-ի մեկ այլ դաշնակիցը՝ Կանադան, վարչապետ Ժան Կրետիենի խոսքերով, պատերազմ է հայտարարել ահաբեկչությանը, միեւնույն ժամանակ նշելով, որ «համբերությունն ու խոհեմությունն առաջնային են»:

Տես ▸ էջ 8

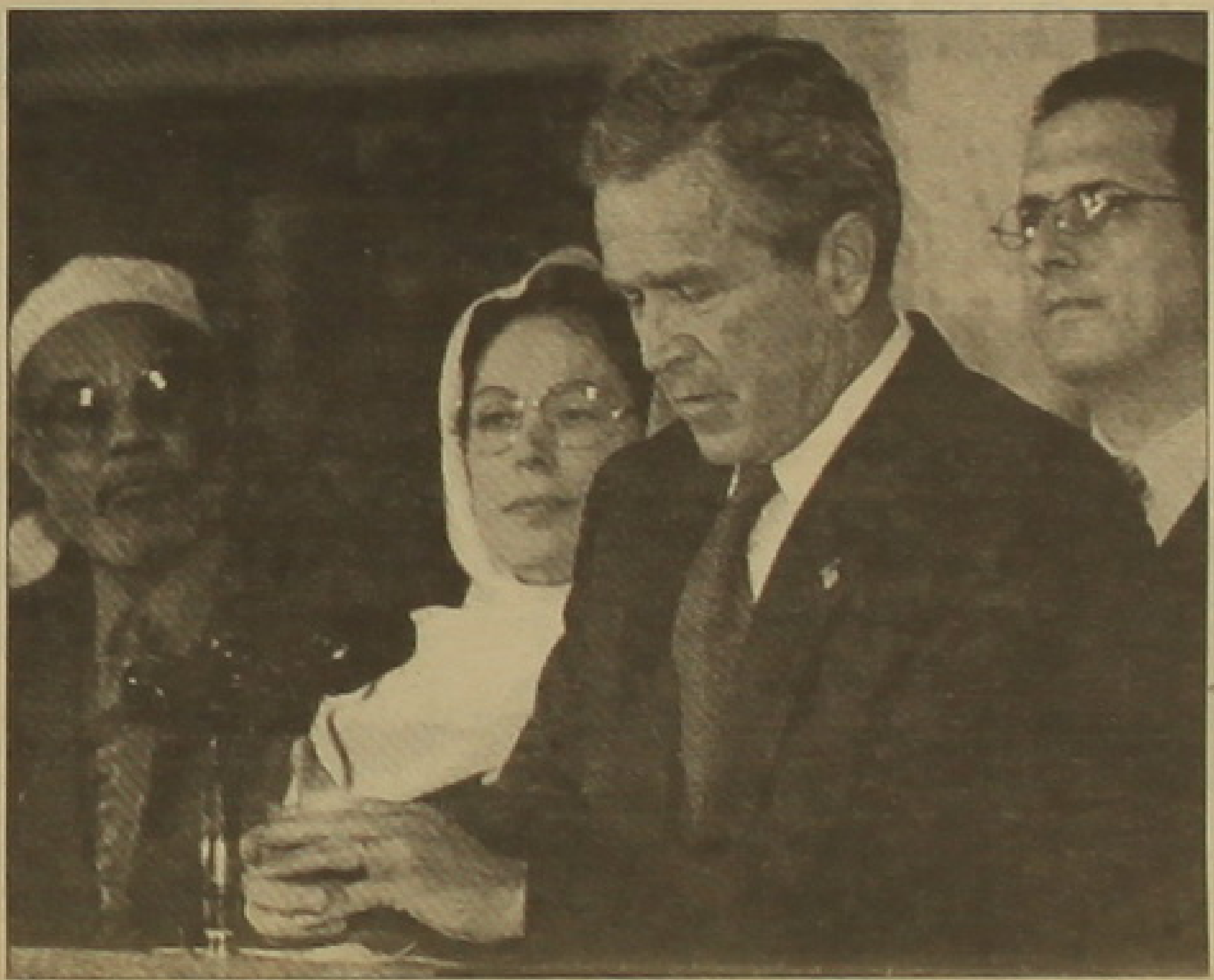

Նախագահ Բուշը Վաշինգտոնի մզկիթում կոչ է անում ամերիկացիներին չձնել ամերիկացի մահմեդականներին:

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Արաֆաթը միակողմանի հրադադար է հայտարարում

Իսրայելը հետ է քաշում ուժերը

Պաղեստինի Ինքնավարության ղեկավար Յասեր Արաֆաթը երեկ միակողմանի հրադադար հայտարարեց եւ իր անվտանգության մարմիններին խիստ հանձնարարական տվեց հնարավորինս ձեռնպահ մնալու իսրայելական որեւէ ոտնձգության եւ գրգռության դեմ հակադարձելուց: Պաղեստինցի ղեկավարն իր այդ հայտարարությունն արեց եվրոպական եւ միջերկրականյան երկրներից ժամանած շուրջ 20 պատվիրակների հետ հանդիպման ավարտին: Ենթադրվում է, որ հիշյալ պատվիրակների առաքելության նպատակն էր Արաֆաթին համոզել, որ համաշխարհային ներկա լարվածության պայմաններում թույլ չտրվի նոր էսկալացիա իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտության մեջ: Ավելի վաղ Արաֆաթը հայտարարել էր, որ ահաբեկչության դեմ պայքարում ինքը միանում է միջազգային կոալիցիային, այնինչ ցեղասպանության մեջ ամբաստանվող Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը հայտարարել էր, որ Արաֆաթն անձնապես պատասխանատու է միջազգային ահաբեկչության համար:

Երեկ, ավելի ուշ, Իսրայելի կառավարությունը նույնպես հայտարարեց «փորձնական» հրադադար եւ, միաժամանակ, ուժերը հանեց Ինքնավարության տարածքից:

■ *Թուրքիայի արտգործնախարարությունը հայտարարություն է տարածել Շվեյցարիայի 8 թուրքական կազմակերպությունների 17 պատասխանատուների դեմ շվեյցարա-հայկական ընկերակցության կողմից հարուցված դատական գործի առնչությամբ:* Հիշեցնենք, որ Բեռնի դատարանը արդարացրել է 17 թուրքերին եւ կասկածի տակ դրել ցեղասպանության իրողությունը:

Թուրքիայի ԱԳՆ խոսնակ Հյուսեին Դիրիօզը լրագրողների հետ հանդիպմանը մասնավորապես նշել է, որ արտգործնախարարությունը ողջունում է շվեյցարական դատարանի ընդունած որոշումը եւ հույս հայտնել, որ այն կարող է օրինակ ծառայել հայկական պահանջատիրական մյուս գործընթացների համար:

Միեւնույն ժամանակ հայտնի է դարձել, որ հայկական կողմը մտադիր է բողոքարկել դատարանի վճիռը:

ՆՏ

Արշակյանի ձերբակալության ժամանակ առգրավված զենք-զինամթերքը հաշվառված չի եղել

Սեպտեմբերի 14-ին ՆԳ նախարարության եւ ՀՀ գլխավոր դատախազության օպերատիվ գործողությունների արդյունքում ձերբակալվել է Ազատ Արշակյանը՝ նախկին պատգամավոր, Քրիստոնեա-դեմոկրատական միության հիմնադիրը Հայաստանում, ներկայումս՝ «Անկախության բանակ» հասարակական կազմակերպության վարչության անդամը: Պատճառն, ինչպես արդեն հաղորդել ենք, նախկինում դատված Ա. Արշակյանի սեփականությունը հանդիսացող պահեստում հայտնաբերված զենք-զինամթերքն էր: Թե որքանով է այս ձերբակալությունն իրապես առնչվում օրերս սպանված Գագիկ Պողոսյանի՝ նախկին պետեկամուտների նախարարի բռնի մահվան հանգամանքները պարզելու գործին, առայժմ դժվար է ասել, թեպետ Արշակյանին ձերբակալել են հենց այս գործի հետաքննության շրջանակներում: «Անկախության բանակ» անվանումը, սակայն, արդեն իսկ տեղիք է տալիս որոշակի ենթադրությունների՝ այս ՀԿ-ի բնույթի ու գործունեության վերաբերյալ:

Ազատ Արշակյանի ձերբակալությունը հիմնավորող լրացուցիչ տեղեկություններ, հայտնաբերված զինամթերքի փաստից բացի, ՆԳՆ լրատվական ծառայությունն առայժմ չի հաղորդում: Երեկ **«Ազգում»** տպագրված տեղեկատվությանն ավելացնենք միայն որոշ շտկումներ, որոնք մեզ հաղորդեց ՆԳՆ-ն եւ որոնք առնչվում են առգրավված զենք-զինամթերքի ճշգրիտ քանակին: Այսպիսով, առգրավվել են 231 տարբեր տիպի նռնակներ (նշված 119-ի փոխարեն), 1 ինքնաձիգ եւ 13 հազար 514 փամփուշտ՝ տարբեր տրամաչափի. մեկ ՀԿ-ի «գործունեության» համար ավելի քան պատկառելի քանակություն:

Ի դեպ, ՊՆ լրատվության եւ քարոզչության վարչությունը պաշտոնապես հերքել է «Հայկական ժամանակ» օրաթերթում երեկ հրապարակված այն տեղեկատվությունը, ուր նշված է, թե Ա. Արշակյանին պատկանող վարչական շենքից հայտնաբերված զենք-զինամթերքն ամբողջությամբ հաշվառված է եղել ՊՆ-ում: «Զենքը հաշվառված չի եղել», հայտարարում է պաշտպանության նախարարությունը:

Ա. ԲԱԲԱՅԱՆ

Թալիբներն այսօր պետք է պատասխանեն վերջնագրին

Ներկայումս Քաբուլում գտնվող պակիստանյան բարձրաստիճան պատվիրակության միջոցով Աֆղանստանի Թալիբան կառավարությանը հասցեագրված ամերիկյան վերջնագրի եռօրյա ժամկետն ավարտվում է այսօր: Մինչեւ երեկ ուշ գիշեր Քաբուլը դեռեւս պաշտոնական պատասխան չէր տվել թիվ 1 ահաբեկիչ հայտարարված Ուսամա բեն Լադենին հանձնելու վերաբերյալ՝ հակառակ պակիստանյան կողմի ճնշումներին: Աֆղանների պատճառաբանությունն այն էր, որ երկրի բոլոր կողմերից Քաբուլ հրավիրված կրոնական բարձրագույն ատյանի անդամ կրոնավորները չէին կարող այդքան շուտ հավաքվել:

Այսուհանդերձ, թալիբական կառավարության մոտիկ աղբյուրներից երեկոյան հայտնի դարձավ, որ Ուսամա բեն Լադենին հանձնելու դիմաց կրոնական բարձրագույն մարմինը հավանաբար հետեւյալ նախապայմանները առաջադրի. ա) բեն Լադենը պետք է դատվի չեզոք (հավանաբար իսլամական) երկրում, բ) Աֆղանստանը պետք է ապաշրջափակվի, գ) Մ. Նահանգները պետք է տնտեսա-ֆինանսական օգնություն տրամադրի Աֆղանստանին:

Վերլուծաբանների կարծիքով, սույն պայմանները գործնականում նշանակում են մերժում բեն Լադենին հանձնելու պահանջի:

Մյուս կողմից, երեկ առավոտյան Թալիբանը ժողովրդին կոչ արեց Մ. Նահանգների կողմից Աֆղանստանի վրա հարձակման դեպքում «պատրաստվել սրբազան պատերազմի»:

Աֆղանական առաջիկա պատերազմը հազիվ թե արմատախիլ անի ահաբեկչությունը

Դա պարզապես կնպաստի ռազմարդյունաբերական ֆիրմաների հետագա հարստացմանը

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Նախորդ համարում **«Ազգը»**, ելակետ ընդունելով Աֆղանստանի ռազմաքաղաքական զարգացումների դինամիկան, փորձեց ցույց տալ պատերազմական գործողությունների անհեռանկարայնությունն այդ երկրում: Միաժամանակ փորձ արվեց ընդգծել, որ առաջիկա պատերազմում ԱՄՆ-ի համար հեռանկարից գրեթե զուրկ են աֆղանական պետության անմիջական հարեւանների աջակցությանն ապավինելու հաշվարկները: Աֆղանստանի բոլոր հարեւանները՝ ներառյալ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը, թալիբների իշխանության տապալման հարցում կարող են համամիտ լինել նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակարգի հետ: Հարցը, սակայն, թալիբները չեն, այլ նրանց տապալումով Աֆղանստանում ամերիկյան վերահսկողության հաստատումն ու ՆԱՏՕ-ի ռազմական ներկայության ապահովումը:

Որքան էլ կոնգրեսական Բարբարա Լիին ամերիկյան զորքերի Աֆղանստան ներխուժման առնչությամբ հայտարարի, թե «դա կլինի պատերազմ առանց հստակ նպատակի», այնուամենայնիվ, ներխուժման դեպքում ԱՄՆ-ի առջեւ բացվելու է Միջին Արեւելքի երկրներն ամբողջովին վերահսկելու հեռանկարը, նա ձեռք է բերելու Իրանի, Հնդկաստանի եւ Չինաստանի վրա ճնշում գործադրելու համար ազդեցության հավելյալ լծակներ, միանգամայն ընդլայնվելու են Միջին Ասիայում դիրքեր ամրապնդելու նրա հնարավորությունները: Այլ կերպ՝ Պակիստանի կողքին նաեւ Աֆղանստանում ռազմական ներկայությունն ապահովելու հեռանկարը միանգամայն նպատակային է դարձնում աֆղանական առաջիկա պատերազմը, բայց ոչ թե ահաբեկչությունը հակադարձելու, այլ քաղաքական զարգացումները Միջին Արեւելքում եւ հարակից տարածաշրջաններում վերահսկելու առումներով:

Տես ▸ էջ 5

ընթացիկ

«Կուսակցության շահն ավելի բարձր չէ, քան ժողովրդինն ու պետությանը»

Ձեւավորվեց Արարատի մարզի ՀՌՄԿ շրջանակը՝ 6 ակումբներից բաղկացած

Արարատի մարզում գործող ՀՌՄԿ 6 ակումբներին՝ «Մասիս», «Վեդի» «Վերին Արտաշատ», «Բերդիկ», «Արարատ», ավելացավ եւս մեկը՝ «Արտաշատը», որի 15 անդամների երդմնառության արարողությունն իրականացնելու, ինչպես նաեւ՝ ձեւավորված 6 ակումբներից շրջանակ ու շրջանային վարչություն կազմել-ընտրելու նպատակով Արտաշատ այցելեցին ՀՌՄԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանն ու Հանրապետական վարչության անդամներ Գառնիկ Հովակիմյանը, Մեսրոպ Հարությունյանը, Հրաչյա Կարապետյանը, Սեխակ Գեւորգյանը:

«Արտաշատ» ակումբի նորագիր անդամների երդմնառությանը հաջորդեցին ատենապետի եւ վարչության կազմի ընտրությունները: Այնուհետեւ Արտաշատի մշակույթի տանը կազմակերպված հավաքի մասնակիցներին, որ վերոհիշյալ 6 ակումբների ներկայացուցիչներն էին, իր խոսքն ուղղեց ՀՌՄԿ ատենապետը: Նա նշեց, թե կուսակցության համար որչափ կարեւոր է մարզային այսպիսի կազմակերպված, վստահելի եւ աշխատունակ մարդկանցով հագեցած կառույց ունենալը: «Մեծ ու փոքր կազմակերպությունները գոյանում ու կազմալուծվում են: Երբեմն կազմալուծվում են՝ հազիվ ծնունդ առած: Եվ այդ բոլոր կազմակերպությունները, որ համարձակորեն փորձում են խոսել ժողովրդի անունից, ապագա չեն ունենում եւ անհետանում են գլխավորապես նաեւ այն պատճառով, որ իրենց կազմակերպության շահերն ավելի բարձր են դասում պետության եւ ժողովրդի շահերից», ասաց Ռ. Միրզախանյանը: Վերը նշվածից բխեցրած եզրակացությունը մեկն էր. կուսակցական եւ անձնական շահը երբեք ավելի բարձր չէ եւ չի դառնա, քան պետությանն ու ժողովրդինը: «ՀՌՄԿ-ն իր գործելակերպով բազմիցս ապացուցել է, որ հավատարիմ է այդ ճշմարտությանը», նշեց ատենապետը: Ապա անդրադարձավ մեկ այլ հարցի. «Այսօր մի շարք քաղաքական ուժեր, ներկայանալով որպես ընդդիմություն, շահարկում են բոլորիս եւ յուրաքանչյուրիս հոգսը հանդիսացող կարեւոր խնդիրները՝ արտագաղթից մինչեւ տնտեսական վիճակը, սահմանների անվտանգության հարցից մինչեւ բնակչության սոցիալական կացությունը: Սակայն այս ամենը նրանց կողմից ընդամենը շահարկումներ են, որովհետեւ նպատակ ունեն միայն էլ ավելի բորբոքել մարդկանց դժգոհությունը՝ ոչինչ չփոխելով, բարելավման ուղիներ չմատնանշելով: Այնինչ այս կարեւորագույն խնդիրները յուրաքանչյուրիս անմիջական ներդրումն ու հոգածությունն են պահանջում»: Ռուբեն Միրզախանյանի խոսքերով՝ մեր երկրի «շարքային» քաղաքացիների մեծագույն թշնամիներից «ստվերն» է, որն արգելակում է տնտեսության զարգացման դրական միտումները, ինչի արդյունքում իրականության մեջ տեղ գտած բարեփոխումները որեւէ կերպ չեն անդրադառնում բնակչության կենսամակարդակի վրա: «Ստվերի» դեմ պայքարելու եւ այդ երեւույթը մասամբ սանձահարելու հնարավորինս արդյունավետ միջոցը շրջանառվող գումարները խստորեն վերահսկելն է. այդ մոտեցումը բազմիցս բախվելու է տեղական «յուրացնողների» խաբեություններին: Ներկայումս որոշ ներդրողներ եւ բարերարներ որդեգրել են վերահսկման լուրջ մեխանիզմներ (օրինակ՝ Քըրք Քըրքորյանը)՝ նպատակ հետապնդելով բարեգործությունը ծառայեցնել իրական հասցեատիրոջը՝ ժողովրդին: Պետությունը եւս պիտի նման մի մեխանիզմ ստեղծի, ինչը կկարողանա նպաստել վերահսկմանը: «Մեխանիզմ մշակել եւ ոչ թե կոռուպցիայի դեմ իբր պայքարող կառույցներ ստեղծելով՝ դրանք էլ իրենց հերթին են սկսում սնուցել կոռուպցիա կոչվող երեւույթը», ասաց նա:

ՀՌՄԿ ատենապետի եւ ակումբների անդամների հարցուպատասխանին հաջորդեց կուսակցական տոմսերի հանձնումը, այնուհետեւ տեղի ունեցան շրջանային վարչության եւ ատենապետի ընտրությունները: Սամվել Մինասյանն ընտրվեց ատենապետ եւ, ներկաներին դիմելով, հավաստիացրեց, թե գիտակցում է՝ որչափ մեծ պատասխանատվություն է ստանձնում եւ ամեն կերպ նպաստելու է նորաստեղծ շրջանակի կայացմանը: Մարզային վարչության ընտրությունների արդյունքում ձեւավորվեց 13 կուսակցականից բաղկացած կազմ, ուր ընդգրկվեցին տեղի ակումբների առավել աչքի ընկնող գործիչները:

Ա. Բ.

ՊՈՒՏԻՆԻ ԱՅՑԻ ՇՐՋԱՆԱԿՈՒՄ

Մալիշկայում բացվեց հայ-ռուսական բարեկամության թանգարան

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինի Հայաստանում գտնվելու օրերին Վայոց ձորի մարզի Մալիշկա գյուղում բացվեց ռուս-հայկական բարեկամությանը նվիրված թանգարան, որին ներկա էին Հայաստանի եւ Ռուսաստանի առաջին տիկիններ Բելա Քոչարյանը եւ Լյուդմիլա Պուտինան:

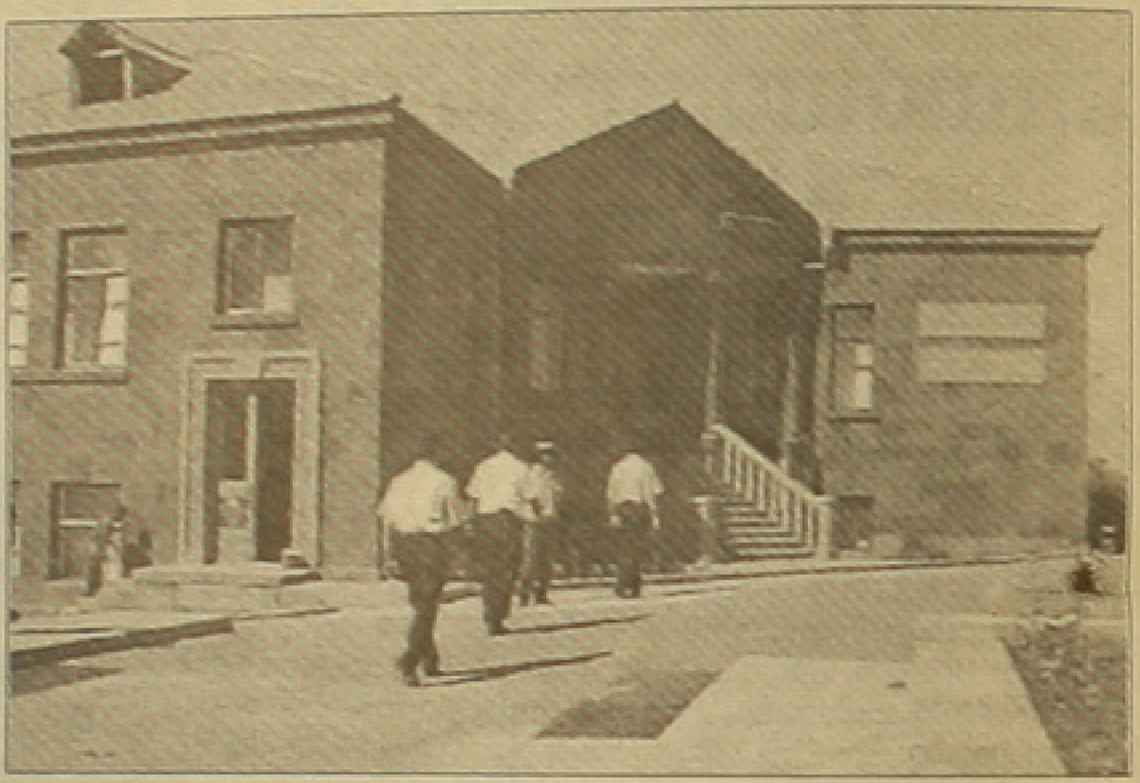

Թանգարանը, ինչպես եւ գյուղի նորակառույց Սբ. Աննա եկեղեցին ստեղծվել է Մալիշկայի բնակիչներ Աբրահամյան եղբայրների, մասնավորապես Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ շքանշանակիր, Ռուսաստանի Հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանի նախաձեռնությամբ ու հովանավորությամբ:

Սերգեյ Աբրահամյանի խոսքերով, աշխատանքները եկեղեցում եւ թանգարանում դժվար էին, բայց հաճելի: Թանգարանում, ըստ նրա, ներկայացված են հայ եւ ռուս ժողովուրդների պատմությանը, նշանավոր դեմքերին նվիրված ստեղծագործություններ:

Հայ Առաքելական եկեղեցու Սյունյաց թեմի առաջնորդ Աբրահամ եպիսկոպոս Մկրտչյանն իր գոհունակությունն արտահայտեց Հայաստանում լայն թափով ընթացող եկեղեցաշինության կապակցությամբ: Սբ. Աննա եկեղեցին եւս, նրա խոսքերով, չնայած բացվեց Հայաստանում քրիստոնեության 1700-ամյակի տոնակատարություններից առաջ՝ 2000 թ., այս ընդհանուր շարժման արգասիքն էր:

Հայ Առաքելական եկեղեցու Ռուսաստանի եւ Նոր Նախիջեւանի թեմի առաջնորդ Եզրաս վարդապետ Ներսիսյանի խոսքերով, չնայած երկու ժողովուրդների միջեւ «վերջին տարիների հեռացումներին», հայ-ռուսական բարեկամությանը նվիրված այս համալիրի կառուցումը մեկ անգամ եւս ապացուցում է, որ նրանց հարաբերություններն ամուր են եւ անխախտ, որովհետեւ դա հոգու կապ է, «այն հոգեւոր արժեքների բարեկամությունն է, որի ստեղծմանն ու պահպանմանն են նվիրված եղել մեր նախնիք»:

«Նոյյան տապանը» զրկված է եթերից

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 14-ից «Նոյյան տապան» հեռուստաալիքը զրկված է եթերից: «Արարատ-սերվիս» ՍՊԸ «Լոտոս» հեռուստաընկերությունը միակողմանի կերպով խզել է 1999 թվականի նոյեմբերից գործող համագործակցության պայմանագիրը, հրաժարվելով նաեւ կատարել պայմանագրի այն կետը, որը նախատեսում է կողմերից մեկի՝ համագործակցությունը դադարեցնելու որոշումից հետո շարունակել հեռարձակումը 6 ամսվա ընթացքում:

«Լոտոս» հեռուստաընկերության առաջարկը մեկն էր՝ շարունակել համագործակցությունը առանց «Նոյյան տապանի» սեփական ծրագրերի հեռարձակման (խոսքը «Նոյյան տապան» անկախ լրատվական գործակալության կողմից պատրաստվող նորությունների եւ «5-րդ խոսափող» ինտերակտիվ հաղորդման մասին էր): Այդ առաջարկությունն անընդունելի էր «Նոյյան տապանի» համար, ինչի արդյունքում էլ նա զրկվեց եթերից: «Նոյյան տապանը» հիմքեր ունի ենթադրելու, որ «Արարատ-սերվիս» ՍՊԸ «Լոտոս» հեռուստաընկերության ղեկավարության նկատմամբ քաղաքական ճնշում է գործադրվել:

Այսպիսով, «Նոյյան տապանի» բոլոր փորձերը՝ սկսած 1997 թվականից, ստանալ դեցիմետրային հաճախականությամբ հեռարձակման իրավունքի լիցենզիա, ավարտվեցին ապարդյուն, թեեւ շատ հեռուստաընկերություններ, որոնք հեռարձակվում են Երեւանում, այդ տարիներին հաճախականություններ ստացել են: «Նոյյան տապանը» դիմում է ներկայացրել Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովին հաճախություն ստանալու համար եւ մասնակցելու է լիցենզիա ստանալու հայտամրցույթին: Իրավիճակի անհեթեթությունն ավելի է ընդգծում այն հանգամանքը, որ պահ արդեն չորս տարի է «Նոյյան տապան» հեռուստաընկերությունն ամենօրյա եթեր ունի Լոս Անջելեսի հայկական հեռուստաալիքներում, իսկ իր հայրենիքում ոչ մի կերպ չի կարողանում ստանալ այդ հնարավորությունը:

ԱՄՆ-ը տասնյակ միլիոններ է ծախսում Հայաստանում կրթական ծրագրեր իրականացնելու համար

ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատան հասարակության հետ կապերի բաժինը երեկ լրագրողներին հաշվետվություն ներկայացրեց մեր երկրում Մ. Նահանգների իրականացրած կրթական ծրագրերի վերաբերյալ: Դրանք հիմնականում ներառում են գիտնականների փոխանակումներ եւ դպրոցականներից մինչեւ մագիստրոսական աստիճան ունեցողների կարճաժամկետ ու երկարաժամկետ վերապատրաստումներ:

Մեկ տասնյակից ավելի ծրագրերի մի մասն անմիջապես իրականացնում է դեսպանատան հասարակության հետ կապերի վարչությունը, մյուսներն՝ ամերիկյան IREX, ACCELS, «Փրոջեքթ հարմոնի» կազմակերպությունների տեղական գրասենյակները:

Հայտնի ծրագրերից են «Փրոջեքթ հարմոնի» նախաձեռնած դպրոցներում համակարգչային դասասենյակների ստեղծումը՝ հաշվարկով, որ մինչեւ 2002-ը Հայաստանի 100 դպրոցներ ապահովված կլինեն նման սենյակներով, ուսանողական «Մասքի»-ն, որի շրջանակներում միջին հաշվարկով 40 ուսանող է մեկնում սովորելու:

Հայաստանն ամերիկյան այս ծրագրերին մասնակցությամբ աշխարհի այլ երկրների շարքում առաջնային տեղ է զբաղեցնում: Միայն անցյալ տարի մեր երկրում այս ծրագրերի համար ծախսել է 11 միլիոն դոլար: «Ձեր ազգը շատ խելացի է», այս առումով նշեց ACCELS-ի հայաստանյան գրասենյակի տնօրենը:

Լ. Գ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Սերժ Սարգսյանը ընդունեց ԱՄՆ դեսպանին

Սեպտեմբերի 18-ին ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանն ընդունեց ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան Մայքլ Լեմոնին: Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին հայ-ամերիկյան հարաբերություններին առնչվող խնդիրներ, տարածաշրջանային անվտանգությանը վերաբերող հարցեր: Կրկին ցավակցելով ԱՄՆ ժողովրդին՝ կատարված ողբերգական իրադարձության առթիվ ՀՀ պաշտպանության նախարարը համոզմունք հայտնեց, որ միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարում ԱՄՆ ժողովրդի վճռականությունը կհանգեցնի ցանկալի արդյունքների: Անդրադառնալով Հայաստանում պրն Մ. Լեմոնի առաքելության ավարտին, Ս. Սարգսյանը բարձր գնահատեց նրա եռամյա պաշտոնավարումը Հայաստանում եւ հույս հայտնեց, որ հետագա գործունեության ընթացքում դեսպանը կշարունակի հայ-ամերիկյան կապերի ամրապնդման գործը:

Շնորհանդես «Թուֆենկյան» գրասենյակում

Ինչպես տեղեկացանք «Թուֆենկյան թրանս կոկասը» ընկերությունից, սեպտեմբերի 20-ին ընկերության գրասենյակում կներկայացվեն ձեռագործ գորգեր, կահույք, ներքին հարդարանքի այլ իրեր, որոնք արտադրվել են Հայաստանում «Թուֆենկյանում» աշխատող հայ վարպետների կողմից: Հրավիրյալները կծանոթանան ցուցանմուշների ստեղծման պատմությանը, առանձնահատկություններին, կտեղեկացվեն արտադրության ժամանակ օգտագործվող հատուկ նյութերի մասին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ԴԱՐՈՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Հայաստանի մասին ամեն ինչ՝ «Հայաստան տեղեկատվություն» կենտրոնի կտուրի տակ

Վահագն Հովնանյանի հերթական նախաձեռնությունը՝ տուրիզմի բնագավառում

ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան Մայքլ Լեմոնի ու նրա տիկնոջ, դեսպանի խոստովանությամբ, առաջին տպավորությունը Հայաստանից եղել է այն, թե որքան չքնաղ է Հայաստանը, որքան առաջարկելիք ունի իր այցելուներին, բայց դրա հետ մեկտեղ՝ որքան քիչ քարտեզներ, նկարներ եւ տեղեկատվություն կա այն զբոսաշրջիկի համար, որը պատրաստվում է իր համար հայտնագործել Հայաստանը: Դեսպան Լեմոնի կարծիքով տուրիզմն այն ոլորտն է, որը թույլ կտա բացել աշխատատեղեր Հայաստանում ու «հրաշք գործել»: Դեսպանի եւ էլի շատ դիվանագետների, Հայաստան եկած այցելուների ու զբոսաշրջիկների նկատած տեղեկատվական բացը այսուհետեւ կլրացվի. Երեւանի ճիշտ կենտրոնում, Հանրապետության հրապարակի հարեւանությամբ, տուրիստների այցելավայր «վերնիսաժ» կոչվող բացօթյա շուկայի դիմաց, Նալբանդյան 3 հասցեում երեկ բացվեց «Հայաստան տեղեկատվություն» կենտրոնը: Այս հաստատությունը Հայաստանում Զբոսաշրջության զարգացման ազգային գործակալության ծառայություններից ու ենթակառույցներից մեկն է: Երեկ կենտրոնի հանդիսավոր բացմանը ներկա հյուրերը՝ նախարարներ, դիվանագետներ ու բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, յուրովի բնորոշեցին կենտրոնը: Հիմնական կարծիքն այն էր, որ կենտրոնի ստեղծումը եւս մեկ քայլ է միջազգային տուրիզմին ինտեգրվելու ճանապարհին: Ամենապարզ ու մատչելի բնորոշումը, թերեւս, գործակալության նախագահ, ամերիկացի գործարար ու բարերար, կենտրոնի նախաձեռնող Վահագն Հովնանյանի բնորոշումն էր՝ այսուհետեւ այն, ինչ որ արվում էր «ոտքի վրա, անկյունե անկյուն եւ օֆիսե օֆիս» կկենտրոնացվի մեկ կտուրի տակ, եւ կկատարվի տուրիզմի զարգացման ու օժանդակության համակարգված աշխատանք:

Վ. Հովնանյանը **«Ազգի»** հետ զրույցում հույս հայտնեց, որ կենտրոնն, ընդլայնվելով ու զարգանալով, կդառնա տուրիստների համար ամենամասսայական այցելավայրը, իսկ արտասահմանյան տուրիստական ընկերությունների համար՝ փնտրված գործընկեր:

«Հայաստան տեղեկատվություն» ոչ կոմերցիոն կենտրոնը տուրիստներին անվճար կառաջարկի Հայաստանի մասին քարտեզներ ու բրոշյուրներ, հյուրանոցների, շրջագայությունների, ռեստորանների, խանութների եւ այլ ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկություններ: Այցելուներին կտրամադրվի տվյալների հարուստ բազա, տեղադրված www. armeniainfo.am ինտերնետային էջում: Այս հաստատությունում տուրիստը կարող է ստանալ իրեն հետաքրքրող բոլոր հարցերի պատասխանները՝ ո՞ւր գնալ, ի՞նչ տեսնել, ի՞նչ իրադարձություններ կան, որտե՞ղ իջեւանել, որտե՞ղ սնվել, ինչո՞վ զբաղվել, որտեղի՞ց առեւտուր անել, ո՞ւմ դիմել անակնկալ պատահարի դեպքում, ինչո՞վ երթեւեկել, ինչպե՞ս զանգահարել ու նամակ ուղարկել եւ այլն: Այսինքն, այն ամբողջ համապարփակ ու բազմազան տեղեկատվությունը, որը անհրաժեշտ է տուրիստին օտար երկրում: Կենտրոնում կա անվճար ինտերնետից օգտվելու, տպելու հնարավորություն, ինչպես նաեւ՝ հարուստ գրադարան, Հայաստանի մասին հետազոտություններ կատարելու համար: Տուրիստներին հետաքրքրող իրադարձությունների մասին տեղեկատվությունից բացի կենտրոնում ներկայացված կլինեն հայկական ազգային ձեռարվեստի օրինակելի նմուշների անընդհատ թարմացվող ցուցադրություն եւ Հայաստանի բնական, մշակութային ու հոգեւոր հարստությունները արտացոլող մեծադիր պաստառներ: Մի խոսքով, ինչպես բնորոշեց Վ. Հովնանյանի դուստրը՝ Նինա Հովնանյանը (որը գործակալության գործադիր տնօրենն է), կենտրոնում կստեղծվի այն ամբողջ ազգային կոլորիտը, որով հնարավոր կլինի հրապուրել տուրիստին: Օրիորդ Նինան տեղեկացրեց նաեւ, որ այժմ աշխատանքներ են տարվում համագործակցելու միջազգային ժուռնալիստական միությունների ու տուրօպերատորների հետ:

Զբոսաշրջության զարգացման հայկական գործակալությունը ստեղծվել է ՀՀ կառավարության կողմից անցյալ տարի՝ Հայաստանում զբոսաշրջության բնագավառի գովազդման ու խթանման համար: Գործակալության հիմնական նպատակն է Հայաստանի տուրարտադրանքի ներկայացումը միջազգային ցուցահանդեսներում՝ հայաստանյան տուրօպերատորների մասնակցությամբ: Գործակալությունը կազմակերպում է ծանոթացնող այցեր միջազգային տուրօպերատորների համար՝ Հայաստանում գործարար կապեր հաստատելու նպատակով: Այս տարվա մարտին Բեռլինի միջազգային տուրիստական ցուցահանդեսում (Berlin ITB-2001) գործակալությունն ապահովեց Հայաստանի մասնակցությունը՝ հայաստանյան 9 տուրիստական կազմակերպությունների մասնակցությամբ, իսկ նոյեմբերին Հայաստանի 7 տուրիստական ընկերություններ Հայաստանը կներկայացնեն Լոնդոնի տուրիզմի ցուցահանդեսում: Գործակալության ծրագրերը կշարունակվեն մինչեւ 2003 թ.-ը: Պրն Հովնանյանը համոզված է, որ Հայաստանն ունի մեծ ներուժ՝ դառնալու տուրիստական երկիր: Այդ գնահատականը հիմնված է նաեւ սեփական փորձի վրա. Վ. Հովնանյանն իրականացնում է նաեւ մեկ այլ ծրագիր՝ Վահագնի ամերիկյան ոճի բնակելի թաղամասի շինարարությունը Երեւանի սահմանագլխին: Պրն Հովնանյանը գոհ է այդ հաստատության աշխատանքից եւ համարում է, որ տուրիզմի բնագավառի բիզնեսը հաջող ու հեռանկարային է Հայաստանի համար:

Շատ այցեր հետաձգվել են: Տուրիստների հոսքը հուսադրող է

Արդեն հայտնի է, որ ամերիկյան ահաբեկչությունների պատճառով Հայաստան կատարելիք շատ այցեր ուղղակի հանվել են, շատ բարերարներ, գործարար շրջանակների ներկայացուցիչներ, ամերիկահայեր, որոնք պատրաստվում էին գալ Հայաստան՝ մասնակցելու 1700-ամյակի շրջանակներում սպասվող առաջիկա միջոցառումներին (Գր. Լուսավորիչ տաճարի բացումը, Հռոմի պապի այցը եւ այլն), հետ են կանգնել իրենց որոշումներից: «Որքա՞ն կլինի էական ԱՄՆ-ի վերջին դեպքերի ազդեցությունն այցելուների թվի վրա», **«Ազգի»** հարցին ի պատասխան Վ. Հովնանյանը հաստատեց, որ շատ այցելություններ ուղղակի հանվել են, սակայն դա այնքան էլ էական չի լինի, քանի որ Եվրոպայից սպասվում են շատ հյուրեր: Իսկ ՀՀ արտգործնախարար Վ. Օսկանյանի կարծիքով դա բնական է, «հատկապես մեր հայրենակիցների հոսքը, այդ մեծ տրավմայից հետո իհարկե մի փոքր կնվազի»: Ընդհանուր առմամբ պրն Օսկանյանը այս տարին տուրիզմի զարգացման առումով շատ դրական է գնահատում: «Համենայն դեպս, այն թվերը, որ ինձ են ներկայացվում, շատ հուսադրող են: Եթե տարին փակենք այս նույն տեմպերով, կարծում եմ, որ այս տարի շատ ամուր հիմք է լինելու եկող տարիների համար»:

ՀՀ արդյունաբերության ու առեւտրի տուրիզմի փոխնախարար Արա Պետրոսյանն էլ նշեց, որ ավիաչվերթների կրճատման ու ռիսկայնության հետ կապված միգուցե որոշ անհատներ կամ խմբեր ետ կանգնեն Հայաստան մեկնելու մտադրությունից, սակայն դա այնքան չի վերաբերում մեր ամերիկացի հայրենակիցներին: Ինչ վերաբերում է վիճակագրությանը, ապա, ըստ փոխնախարարի, տուրիստների հոսքը շատ հուսադրող է: Բավական մեծ աճ կա անցյալ տարվա այս ժամանակահատվածի համեմատ: Այս տարվա առաջին կիսամյակում գրանցվել է մոտ 50-60 տոկոսի աճ՝ անցյալ տարվա առաջին կիսամյակի համեմատ:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒԽՈՅԱՆ

Մտորումներ Հյուսիսային պողոտայի եւ նրա շուրջ ծագած խնդիրների մասին

Ո՞րն է իրականը: Հյուսիսային պողոտայի կառուցո՞ւմ, թե՞ քաղաքամայր Երեւանի կենտրոնի հողերի վերաբաշխում եւ վերաձեւում, քաղաքացիների ապրելու պայմանների բարելավո՞ւմ, թե՞ զանգվածային տեղահանություն: Այս բոլոր հարցերի պատասխանները քողարկված են Հյուսիսային պողոտայի կառուցապատման ծրագրի արդեն սկսված գործընթացի ներքո: Հայաստանի սահմանադրությունն իր 8-րդ կետով երաշխավորում է սեփականության անձեռնմխելիությունը: Այժմ խորհենք, թե ինչպես եւ ինչ նպատակների են ծառայեցվում ՀՀ սահմանադրությունը, քաղաքացիական եւ հողային օրենսգրքերը:

2000 թ. հունիսի 8-ին Երեւանի գլխավոր ճարտարապետի նախաձեռնությամբ քաղաքաշինության խորհրդին ներկայացվեց Հյուսիսային պողոտայի կառուցապատման քաղաքաշինական նոր ռազմավարություն, որի դրույթներում պողոտայի կառուցման հրատապ անհրաժեշտությունը բացատրվեց այդ տարածքում սեփականատերերի գույքի, տների վատթար եւ խարխուլ լինելու պատճառներով: Հիշեցնենք, որ համապատասխան կազմակերպությունները երկար տարիներ բնակիչներին արգելել են որեւէ բարելավման աշխատանքներ կատարել:

2000 թ. նոյեմբերի 25-ին ՀՀ կառավարությունն ընդունում է թիվ 774 որոշումը, համաձայն որի երկամյա ժամկետում սահմանված կարգով պետք է ապահովվեր հողամասերը պետության կարիքների համար վերցնելու եւ դրանց վրա գտնվող անշարժ գույքի դիմաց հատուցման հարցերի կարգավորումը, այսինքն՝ համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 հոդվածի, հողամասը վերցնելու որոշում ընդունած պետական մարմինը պարտավոր է այդ մասին գրավոր տեղեկացնել հողամասի սեփականատիրոջը եւ հողամասը սեփականատիրոջից կարող է վերցնել պետության կամ համայնքի կարիքների համար՝ դրա գինը հատուցելու միջոցով: 10 ամիս անց օտարման գործընթացը սկսվում է, իսկ սեփականատերերն այդ մասին գրավոր չեն տեղեկացվում: Արդեն իսկ խախտվում է օրենքը:

2001 թ. հուլիսի 16-ին ՀՀ կառավարությունը ընդունում է թիվ 645 որոշումը, որը, հիմնվելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 եւ ՀՀ հողային օրենսգրքի 104 հոդվածների վրա, ենթադրում է, թե պետության եւ համայնքների կարիքների համար վերցվող հողամասի գինը, ժամկետները եւ այլ պայմաններ որոշվում են հողամասի սեփականատիրոջ համաձայնությամբ, եւ Երեւանի քաղաքապետը կառուցապատման համար հողամասեր տրամադրելու մրցույթ կամ աճուրդ կարող է հայտարարել ոչ շուտ, քան օտարման գոտում գտնվող անշարժ գույքն օրենքով սահմանված կարգով վերցնելը: Սա է օրենքի պահանջը: Իսկ իրականում իրենց հողամասերի վաճառքի մասին սեփականատերերն իմանում են հեռուստատեսությունից: Օրենքը խախտվում է հերթական անգամ, ոտնահարվում են ՀՀ քաղաքացիների իրավունքները, որոնք երաշխավորում է ՀՀ սահմանադրությունը:

Մենք՝ հին երեւանցիներս, կառուցապատման տարածքի սեփականատերերը մտահոգված ենք տեղի ունեցող ապօրինությունների պատճառով, ուստի դիմում ենք Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանին, Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանին՝ զերծ մնալ ապօրինի քայլերից, որի հետեւանքով դարի կառույցը վերածվում է դարի կողոպուտի: Դիմում ենք ՀՀ կառավարությանը՝ գտնելու միջոցներ եւ լծակներ հանրապետության համար բացառիկ նշանակություն ունեցող կառույցի գործընթացն օրինական հունով տանելու համար:

Դիմում ենք ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին՝ թույլ չտալ ՀՀ քաղաքացիների սահմանադրական իրավունքի ոտնահարումը:

Հարյուրավոր ընտանիքների անունից՝

«ՀԻՆ ԵՐԵՎԱՆՑԻ»

Աճուրդը տեղի չունեցավ

Երեկ Երեւանի քաղաքապետարանում պետք է օտարվեին ապագա Հյուսիսային պողոտայի տարածքում գտնվող երկու հողաբաժիններ: Մինչեւ ժամը 18-ը, այսինքն աճուրդի անցկացման ժամը, ոչ մի հայտ դեռեւս չէր ներկայացվել: Գնորդ չլինելու պատճառով աճուրդը հետաձգվեց:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Անտարբերություն, որ ծնեց հանցագործություն

ԼՂՀ կրթության եւ գիտության նախարարության կոլեգիայի հերթական նիստը սովորականից տարբերվում էր քննարկվող հարցերի բնույթով: Երեկվա նիստում արծարծված հարցերից զատ՝ կոլեգիայի անդամների ուշադրության կենտրոնում էր ԼՂՀ ՆԳՆ քննչական բաժնից ստացված միջնորդագիրը՝ ամանորյա նվերների առնչությամբ ս. թ. ապրիլի 12-ին հարուցված քրեական գործի վերաբերյալ:

Սույն քրգործը հարուցելու նախաձեռնություն դեռեւս գարնանը հանդես էր բերել ԼՂՀ Ազգային ժողովի ՀՅԴ խմբակցությունը, իհարկե, ոչ առանց ծանրակշիռ փաստարկների: Խոսքը ամանորյա նվերների, ծանրոցների պարունակության կեղծման միջոցով խոշոր չափերի հափշտակման մասին է: Վերջին ամիսներին Ստեփանակերտում շրջանառվող այս թեմա-ասեկոսեների թիրախը հիմնականում ԿԳ նախարարությունն էր: Քրգործի նախաքննության ավարտը լույս սփռեց վերոհիշյալ պատմության վրա:

Ինչպես նշվում է միջնորդագրի մեջ, 2000 թ. դեկտեմբերի 5-ին կառավարության թիվ 364 որոշման հիման վրա ԼՂՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունը պայմանագիր էր կնքել «Ժամ» (բնավ կապ չունի «ԺԱՄ» հասարակական-քաղաքական կազմակերպության հետ) սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության հետ՝ արցախցի երեխաներին բաժանելու նպատակով 22.300 հատ, յուրաքանչյուրը 950 դրամ արժողությամբ ամանորյա նվերների առաքման մասին:

Ընդհանուր առմամբ 21 միլիոն 185.000 դրամ արժողությամբ նվերների տոպրակներում 11 անուն հրուշակեղենի փոխարեն տեղադրելով սակավ քանակությամբ հրուշակեղեն, «Ժամ» ՍՊԸ նախագահ Մանուկ Սարգսյանը, չարաշահելով ԿԳ նախարարության տնտեսվար Մելս Թեւոսյանի վստահությունը, յուրացրել է 4 միլիոն 398.080 դրամ:

Այնուհետեւ, նույն Մ. Սարգսյանը հանցավոր գործարքի մեջ մտնելով մասնավոր ձեռներեցներ Վաչագան Հարությունյանի եւ Մերուժան Հարությունյանի հետ, հարկերից խուսափելու նպատակով միասին կեղծ փաստաթղթեր են ձեւակերպել եւ հարկային մարմիններից թաքցրել 3 միլիոն 769.291 դրամ արժողությամբ հարկը:

Նախաքննությամբ պարզվել է, որ Մանուկ Սարգսյանի հանցարարքը հնարավոր է դարձել ԿԳՆ-ի ոչ պատշաճ հսկողության պատճառով: Մ. Սարգսյանին հաջողվել է ամանորյա նվերների տոպրակներում տեղադրել ոչ միայն սակավ քանակությամբ, այլեւ ժամկետանց հրուշակեղեն:

Ներկայացնելով միջնորդագիրը, վերոհիշյալ քրգործը քննող՝ առանձնապես կարեւորագույն գործերով քննիչ Ա. Իսրայելյանը խնդրում էր նախարարության ղեկավարությանը այսուհետեւ լինել ավելի զգոն ու պատասխանատու, միեւնույն ժամանակ՝ ձեռնարկված միջոցների մասին գրավոր հայտնելով ՆԳՆ քննչական բաժին:

ԼՂՀ կրթության եւ գիտության նախարարության կոլեգիան, քննարկելով այս միջնորդագիրը, որոշում ընդունեց նոր տարվա նվերների պատրաստման ու բաշխման նոր կարգ սահմանել, իսկ «Ժամ» ՍՊԸ նկատմամբ թույլ վերահսկողության համար մեղավոր անձինք ստացան զգուշացում:

Ամանորյա նվերների առնչությամբ «աղմուկը» մեկնաբանելով՝ ԼՂՀ ԿԳ նախարար Համլետ Գրիգորյանը նշեց, որ նման աղաղակող հափշտակումները չէին լինի, եթե ԼՂՀ խորհրդարանը պետգնման գների մասին օրենք ընդուներ: Գույքի պետգնումը կանոնակարգող օրենքի անհրաժեշտությունը հիմա էլ կա, եւ այդ անհրաժեշտությունը սոսկ չի բխում կրթության նախարարության պահանջից:

ԵՂԻՇԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ոլորտը հետընթաց է ապրում

Ահազանգում է «Հայհամակարգիչ» կենտրոնի տնօրենը

Րոպեավճարի ներդրման առնչությամբ բարձրացված աղմուկն ու դժգոհության արդարացի ալիքը Արմենտելի շուրջ ստվերում են թողել մեկ այլ խնդիր, որը ոչ պակաս կարեւորություն ունի եւ որտեղ նույնպես բողոքների հիմնական թիրախը վերոնշյալ ընկերությունն է: Խոսքը ինտերնետ ծառայությունների տրամադրման, դրանց որակի եւ սակագնի հարցերին է վերաբերում, որոնց առնչությամբ, ոլորտում գործող ընկերությունների հավաստմամբ, Արմենտելը չարաշահում է իր մենաշնորհը: Դրանցից մեկի՝ «Հայհամակարգիչ» կենտրոնի տնօրեն Վահրամ Մխիթարյանի հետ մեր զրույցը հենց այս հարցերի շուրջ էր:

Վերջերս տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսներից մեկի ժամանակ «Հայհամակարգչի» տնօրենը հայտարարել էր, որ Հայաստանին այսօր ինտերնետ ծառայություններ են առաջարկում Վրաստանից, եւ մենք այս բնագավառում հետ ենք մնացել: Նա հաստատեց իր այս միտքը, նշելով, որ մի քանի տարի առաջ մենք ինչպես առջեւում էինք: 2 տարի առաջ հավասարվել էինք Վրաստանին, իսկ այսօր խոսել տարածաշրջանում առաջինը լինելու մասին՝ ուղղակի ծիծաղելի է: Պատճառն այն բարձիթողի վիճակն է, որն, ըստ Վահրամ Մխիթարյանի, արդեն 3 տարի տիրում է այս համակարգում: Նրա կարծիքով՝ մասնավորապես չարաշահվում է Արմենտելի մենաշնորհը եւ Արմենտելի, եւ կապի ու տրանսպորտի նախարարության, ավելի կոնկրետ՝ կապի եւ տեղեկատվության վարչության կողմից: Արմենտելը չի տրամադրում կապուղիներ եւ միջազգային ելք, որպեսզի այլ ընկերություններ եւս կազմակերպեն տվյալների փոխանակման եւ ինտերնետ ծառայություններ: Դրանով խախտվում է «Կապի եւ հեռահաղորդակցության մասին» օրենքը, ըստ որի բոլոր օպերատոր-կազմակերպությունները պետք է հավասար հնարավորություններից օգտվեն: Արմենտելին ուղղված բոլոր դիմումներն ամիսներ շարունակ մնում են անպատասխան: Մյուս կողմից՝ նախարարության համապատասխան վարչությունը եւ փոխնախարարը որեւէ վերահսկողություն չեն իրականացնում: Մինչդեռ այդ իրավասությունը նրանք ունեն: Անգամ նման նախադեպ գոյություն ունի: Երբ արբանյակային անմիջական կապի ծառայությունը Արմենտելը չկարողացավ բավարարել, կառավարությունը նրան զրկեց գործունեության այդ մասից: Ներկայումս այդ ծառայությունը մատուցում է ամերիկյան «Իրիդիումը»: Սակայն կառավարության հետեւողականությունն այսօր, ըստ «Հայհամակարգչի» տնօրենի, բացակայում է: Արմենտելն անում է ամեն ինչ, որ վերը նշված ծառայությունները որեւէ ընկերության չտրամադրվեն եւ ավելին, եթե նախկինում տրամադրվել են, ձգտում են հետ վերցնել համապատասխան վճարի դիմաց: Այս ամենից ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ոլորտը Հայաստանում հետընթաց է ապրում:

Վահրամ Մխիթարյանը համոզված է, որ այս վիճակով նոյեմբերին Հայաստանում տեղի ունենալիք ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներին նվիրված կոնֆերանսը տեղի չի ունենա: Հիշեցնենք, որ այդ կոնֆերանսի անցկացման մասին հայտարարել է արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը, այն պետք է անցկացվեր Եվրամիության հովանու ներքո եւ այստեղ պետք է փաստվեր Հայաստանի ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների տարածաշրջանային կենտրոն դառնալը: Սակայն, երբ գոյություն չունեն անհրաժեշտ բազային կառույցներ (կոմունիկացիաներ, տարածք, արագագործ ինտերնետ եւ այլն), ի՞նչ է ներկայացվելու այդ միջոցառման ժամանակ: «Չգիտեմ, թե ում ենք փորձում համոզել, որ Հայաստանն այս վիճակով ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կենտրոն կդառնա», զարմացած նշում է «Հայհամակարգչի» տնօրենը:

Մեր այն հարցին, թե իր մտահոգությունները չե՞ն արծարծվել ՀՀ նախագահի հրամանագրով ստեղծված ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների զարգացմանն աջակցող հանձնաժողովում, նա պատասխանեց, որ կապի եւ տրանսպորտի փոխնախարարի պատճառով դրանք չքննարկվեցին: Վերջինս խիստ վիրավորված հայտարարել է, որ դրանք իրենց լուծելիք հարցերն են:

Այդ փաստը Վահրամ Մխիթարյանին այն եզրակացությանն է բերում, որ Հայաստանում այս ոլորտը զարգանալու հնարավորություն չունի: «Իսկ ինչպես բացատրել ինֆորմացիոն եւ բարձր տեխնոլոգիաների միջազգային հայտնի ընկերությունների մուտքը Հայաստան» հարցի առնչությամբ նա այն կարծիքն ունի, որ դա ամենեւին էլ ոլորտի զարգացում չի նշանակում: Օտարերկրյա մի քանի միլիարդ դոլար շրջանառություն ունեցող ընկերությունները կարող են ունենալ սեփական ինտերնետ կապը, եւ նրանց ամենեւին էլ չի հետաքրքրում՝ Հայաստանում այդ ցանցը կա՞, թե՞ ոչ: Մինչդեռ ցանցի առկայությամբ եւ զարգացվածության աստիճանով են որոշվում ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների զարգացման հնարավորությունները երկրում: Իսկ օտարերկրյա ընկերությունները, տեղավորելով իրենց ծրագրերն այստեղ, ընդամենը որպես էժան աշխատուժ օգտագործում են մեր մտավոր հնարավորությունները:

«Կառավարության օգոստոսի 7-ի նիստում առաջարկել էինք այն ծառայությունների ցանկը, որոնք անհրաժեշտ են Հայաստանում: Մեր թվարկած ծառայությունների 10 տոկոսն էլ Արմենտելը չի առաջարկում», նշում է «Հայհամակարգչի» տնօրենը: Արմենտելը շահագրգռված է միայն ընթացիկ, այս պահին շահութաբեր ճյուղերով՝ սովորական, բջջային, միջքաղաքային, միջազգային հեռախոսակապ: Իսկ կաբելների անցկացումից, կապուղիների եւ այլ ծառայությունների տրամադրումից Արմենտելը փաստորեն հրաժարվում է:

Կարծում ենք, որ ստեղծված իրավիճակն իրոք մտահոգիչ է: Այստեղ իրենց ասելիքը պետք է ունենան կապի եւ տրանսպորտի նախարարությունը, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների զարգացման աջակցության հանձնաժողովը, ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը, որոնց մոտեցումներն ակնկալում ենք ներկայացնել մեր ընթերցողներին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Վերնիսաժային իրականության մեկ օրը

Երեւանի ամենահետաքրքիր վայրերից մեկը «Վերնիսաժն» է՝ խայտաբղետ, բազմածոն: Առեւտուր անելն այստեղ երբեմն պատրվակ է, շատերին պարզապես ձգում է վերնիսաժային կոլորիտը՝ իրերի ու մարդկանց «մթնոլորտը»: Եվ իսկապես յուրօրինակ վիճակներ է ստեղծում իրերի բազմազանությունը՝ ձեռագործ կարպետներ, սփռոցներ, ասեղնագործ անձեռոցիկներ, կիսաթանկարժեք քարերից, փայտից մոմակալներ, ժամացույցներ, ծաղկամաններ, գրչակալներ, մոխրամաններ, խաչքարեր, զանազան մանր-մունր իրեր՝ ուլունքներ, մատանիներ, ոսկյա, արծաթյա նրբագեղ աշխատանքներ:

Այս տարի հայոց մեծ տոնակատարությունը լավագույն առիթը դարձավ Հայաստանում զբոսաշրջիկների լայն հոսքի, օգոստոսյան համահայկական խաղերը եւս նպաստեցին: Զբոսաշրջության զարգացման չափանիշը մեկն է՝ կեցության հարմարավետ պայմաններ, դրանց համապատասխան մատչելի գներ, հյուրընկալվող երկրում առկա հոգեւոր, մշակութային, նյութական արժեքների մատուցման քաղաքակիրթ եղանակ, անկարեւոր չեն նաեւ մթնոլորտը, մարդկանց վերաբերմունքը, ձեւավորված հարաբերությունները: Գործո՞ւմ են արդյոք այդ պայմանները մեր երկրում: Հայոց հողը հնուց ի վեր համարվել է հյուրամեծար: Բայց փոխվել են ժամանակները եւ նրանց ծիրում նաեւ մարդկանց հոգեբանությունը, սովորույթները, հյուրընկալման ձեւերն ու մեթոդները, նկատառումները: Շահը՝ շահ, բայց ամեն դեպքում խաբեությունների ու անազնվությունների արդյունքում հաստատապես տանուլ տվածն ավելին է լինում:

Շաբաթօրյա վերնիսաժը երեկոյան աշխույժ էր, թեեւ փոքր-ինչ հոգնած, շոգից ծուլացած, բայց եւ մարդաշատ: Այցելուները հիմնականում արտերկրից ժամանած մեր հայրենակիցներն էին, հյուրեր: Հետաքրքիր էին փոխադարձ շփումները, տարբեր էին ընկալումները, տպավորությունները: Շատերն այն կարծիքին էին, որ տեղացիք առեւտուր անելիս ավելի առատաձեռն են: Դրսից եկածները, հատկապես Բեյրութից, Հալեպից եւ հատկապես Պարսկաստանից շատ են սիրում սակարկել, ժլատ են (մի բան, որ չի կարելի ասել Ռուսաստանի հայերի մասին), գնում են հիմնականում մանր-մունր իրեր, փոքրիկ հուշանվերներ՝ ազգային խորհրդանիշներով: Առեւտուրը չնայած աշխույժ է, բայց եկամուտը քիչ է սպասվածից, հիմնականում վաճառվում են էժան ապրանքներ, անտեսվում է ձեռքի մանրակերտ աշխատանքների որակը (որոնք, բնականաբար, թանկ են գնահատվում): Նման ապրանքների պահանջարկ չկա: «Արհամարհական վերաբերմունք կա մեր նկատմամբ: Այն հոգեբանությամբ են այստեղ, թե աղքատ ու խեղճ մի երկիր է, ինչքան փող տանք բավարար է»: Մի մասն էլ մատնանշում էր այն բացասական երեւույթներն ու արատները, որոնք խանգարում են առեւտրին եւ շատ վատ տպավորություն ստեղծում: Դրանք կոչում մուրացկանները, գրպանահատներն են: «Վերջերս Բեյրութից եկած մի կնոջ պայուսակից հանեցին 150 դոլար: Շփոթահար ու զարմացած կինը բղավեց, թե «կերթամ Բեյրութ եւ կըսեմ, որ Հայաստան մարդ չկա»: «Խաբեություններով հյուրընկալություն չենք պահպանում, հակառակը՝ վանում ենք: Ինչ տգեղ պատմություն էր հյուրանոցների գների անհեթեթ փոփոխությունը: Ես էլ իմ ապրանքն աշխատում եմ վաճառել շահավետ ձեւով, բայց հատկապես դրսից եկածների գրպանը չեմ չափում, արհեստականորեն գին չեմ բարձրացնում, հաճախ ինքս մի բան էլ էժան եմ վաճառում: Հյուր են, շատերն առաջին անգամ են հայրենիքում, բա տպավորությո՞ւնը մեզանից, մեր արժանապատվությո՞ւնը», ասում է քարեր վաճառող Գեւորգը:

Հետաքրքիր մի դեպք պատմեց տեսողությունը կիսով չափ կորցրած, նախկին մանկավարժ, նրբաճաշակ եւ բծախնդրորեն արված ասեղնագործ սփռոցներ վաճառող տարիքով մի կին. «Դժվար ժամանակներ էի ապրում, աչքս վիրահատության կարիք ուներ, բայց գիշեր-ցերեկ աշխատում էի, ասեղնագործում, քանի որ դրանով եմ օրվա ապրուստ հոգում: Լոս Անջելեսից եկած մի կին շատ հավանեց եւ ցանկացավ գնել իմ գործած սփռոցներից մեկը, որ 60 դոլարով էի վաճառում: Սակարկեց, իջեցրի գինը մինչեւ 40 դոլար: Երբ հաշվում էր դրամը, վերջին մեկ դոլարը հետ վերցրեց ասելով, թե՝ սա էլ քեզ շատ է: Վիրավորանքս այնքան մեծ էր, որ փողը միանգամայն արժեզրկվեց ինձ համար: «Վերադարձրեք սփռոցը, չեմ վաճառում, դուք դրան արժանի չեք»: Անցան ամիսներ, եւ ահա մի օր ինձ մոտեցավ մի տղամարդ ԱՄՆ-ից եւ ասաց, որ իր ծանոթուհին Լոս Անջելեսից խնդրել է գնել այդ նույն սփռոցը: Տիկինն ազդվել էր եւ բարձր գնահատել հայ կնոջ արժանապատվությունը: Ցավում եմ, բայց ես սփռոցն արդեն վաճառել եմ, պատասխանեցի նրան»:

Մ. ԲԱՂԱԼՅԱՆ

Լոռու մարզի ձեռնարկությունների արտադրանքի ցուցահանդես-վաճառք Վանաձորում

Մարզկենտրոն Վանաձորի կերպարվեստի թանգարանում երեկ ավարտվեց Լոռու մարզի արտադրական ձեռնարկությունների, անհատ ձեռներեցների արտադրած սպառման ապրանքների ցուցահանդես-վաճառքը շուկայականից զգալի ցածր գներով:

Սեպտեմբերի 14-ին՝ ցուցահանդեսի բացմանը, մասնակցում էին Լոռու մարզպետը, մարզային եւ Վանաձորի քաղաքային իշխանությունների ներկայացուցիչներ, Հայաստանում Թուրքմենիայի հյուպատոս Թագանմուրադ Նուրիեւը, փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների աջակցման ծրագրի համակարգող Արայիկ Վարդանյանը, Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության Շիրակի մարզի ներկայացուցիչ, Գյումրու «Տավրոս» ՓԲԸ-ի նախագահ Կարապետ Մովսիսյանը եւ ուրիշներ:

«Նման ցուցահանդես-վաճառքը, ինչպես պայմանավորվեցինք անցյալ տարի, պետք է ավանդական լինի: Ներկայացվող ցուցանմուշներն իրենց որակով չեն զիջում արտասահմանյան շատ ապրանքների, իսկ որոշ հատկանիշներով անգամ գերազանցում են: Շնորհավորում եմ բոլոր մասնակիցներին, այն ձեռնարկություններին, որոնք իրենց արտադրանքն են բերել ցուցադրելու, եւ վստահ եմ, որ այս շաբաթվա ընթացքում հնարավորություն կունենանք առեւտրային ընկերությունների հետ պայմանագրեր կնքել: Մենք նաեւ նպատակ ունենք՝ ոչ միայն մարզի, այլեւ հանրապետության, ինչու չէ՝ նաեւ արտերկրի առեւտրական կազմակերպությունների ուշադրությունը հրավիրել մեր արտադրանքի վրա», ասաց Լոռու մարզպետը՝ բացելով ցուցահանդեսը:

Իրենց տեսականին էին ներկայացնում «Բազում ֆիրմա» արտադրական կոոպերատիվը, «Դավ Գար», «Մարտոն», «Վանակար» եւ «Գլորիա» ՍՊԸ-ները (մարզական համազգեստներ, մանկական եւ մեծահասակների բաճկոններ, կիսաբաճկոններ, անդրավարտիքներ, վերնաշապիկներ, տարբեր տեսակի համազգեստներ), Վանաձորի կոշիկի ֆաբրիկան (տղամարդու եւ կանացի), «Տեխնոսարք» եւ «Շափյուղա» ՓԲԸ-ները (ավտոդողեր եւ ջրաչափեր), «Ավտոմաշինա» ԲԲԸ-ն (դպրոցների լաբորատոր սարքավորումներ, ճնշման եւ լարման չափիչ, ինչպես նաեւ լաբորատորիաների եւ տեխնոլոգիական պրոցեսների ստուգող-կարգավորող սարքեր), «Ավտոմաշինա» գիտահետազոտական ինստիտուտը (տեխնոլոգիական պրոցեսների կատարողական մեխանիզմներ): Ներկայացված էին նաեւ Մեծավանի գորգագործական ֆաբրիկայի եւ «Սպիտակչին-2» ՍՊԸ-ի՝ քրիստոնեության 1700-ամյակին նվիրված փոքր գորգերը, Վանաձորի ոչ ոգելից խմիչքների եւ գարեջրի գործարանի, «Կաթնագործ» ԲԲԸ-ի արտադրանքը: «Էլեկտրոն» ՓԲԸ-ն ցուցադրում էր հայ-չինական ժամանակակից հեռուստացույցներ, որոնց հավաքումը (Չինաստանից ստացված պահեստամասերով) կատարվում է Վանաձորում: Սեփական արտադրանքն էին ներկայացնում նաեւ Հայաստանի կույրերի միավորման Վանաձորի ձեռնարկությունը եւ Լոռու մարզային հոգենյարդաբանական դիսպանսերի աշխատանքային թերապիայի կարի արհեստանոցը:

Իրենց ստեղծագործություններն էին ցուցադրում Վանաձորի գեղագիտական կենտրոնի սաները: Կիրակի օրը ցուցահանդես-վաճառքին ներկա էին նաեւ Ուկրաինայի դեսպանատան տնտեսական հարցերով կցորդ Ալեքսանդր Կիրիչենկոն, առաջին քարտուղար Վլադիմիր Լիսենկոն եւ փոխհյուպատոս Անդրիյ Իվասիչինը:

Առաջին օրն իսկ, ինչպես նաեւ հետագա օրերին, վաճառվեցին բավականին ապրանքներ՝ հագուստեղեն, հեռուստացույցներ եւ այլն:

Վանաձորի ծերանոցը պայմանավորվածություն ձեռք բերեց՝ գնելու հոգենյարդաբանական դիսպանսերի աշխատանքային թերապիայի կարի արհեստանոցի սպիտակեղենը:

Ինչպես Թուրքմենիայի հյուպատոսը, այնպես էլ Ուկրաինայի դեսպանատան ներկայացուցիչները պատրաստակամություն հայտնեցին համագործակցել եւ հնարավորություն ստեղծել Վանաձորի կարի ֆաբրիկաների արտադրանքն իրենց շուկա արտահանելու համար:

Նկատի ունենալով ցուցադրված ապրանքների որակը եւ մատչելի գները՝ դրանք, անշուշտ, կհետաքրքրեն նաեւ Երեւանի եւ հանրապետության մյուս քաղաքների գործարարներին:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ԱԶԳ

www.azg.am

Աֆղանական առաջիկա պատերազմը հազիվ թե արմատախիլ անի ահաբեկչությունը

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է Ուսամա բեն Լադենին, որին «ողջ կամ մեռած» թալիբներից պահանջում է նախագահ Բուշը, ապա նա վերջին տվյալներով՝ իր 4 կանանց բազում զավակների եւ բազմաթիվ թիկնապահների հետ լքել է «Ալ Ղաիդայի» Ղանդահարում գտնվող ճամբարը: Քաբուլում թալիբների հետ դեռ շարունակվում են Պակիստանի հետախուզական ծառայությունների պետ Մահմուդ Ահմադի գլխավորած պատվիրակության բանակցությունները բեն Լադենի շուրջ: Ի դեպ, եթե նախագահ Բուշը Պակիստանի միջոցով թալիբներից պահանջում է անհապաղ բեն Լադենին հանձնել, ապա փոխնախագահ Դիք Չեյնին՝ կարծես հաստատելու համար ԱՄՆ-ի բուն նպատակների մասին բոլոր ենթադրությունները, հայտարարում է, որ «նրա հանձնումը բավարար չէ: Դա Աֆղանստանի դրությունը չի կարող փրկել»:

Թալիբները, ըստ երեւույթին, բեն Լադենին չեն հանձնի: Համենայն դեպս, այս հարցը թերեւս որոշվի վերջիններիս վրա մեծ ազդեցություն ունեցող Աֆղանստանի կրոնական առաջնորդ մոլլա Մոհամադ Օմարի ու գերագույն հոգեւոր խորհրդի կողմից, որի կազմում ընդգրկված է 600 իսլամ հոգեւորական: Հարկ է, սակայն, նշել, որ Աֆղանստանի քաղաքական ճակատագրի առումով բեն Լադենը առանձնապես կարեւոր չէ: Սակայն ամերիկյան նկրտումների համար միանգամայն պետք է կարեւորել իսլամ արմատականների այն հակազդեցությունը, ինչին բեն Լադենին «ողջ կամ մեռած» պահանջելով՝ բախվում է ԱՄՆ-ը:

Սեպտեմբերի 18-ին թուրքական հեռուստատեսությունը ուղիղ եթերով հեռախոսակապ հաստատեց Իսլամաբադի հետ: Պատասխանելով հարցին, պաշտոնաթող գնդապետ Մասուր Աքբար Շեյխը բառացի նշեց. «Թալիբների համախոհները լցվել են փողոցները, հակաամերիկյան կարգախոսներով: Նրանց թիվը հետզհետե աճում է: Սա չափազանց մտահոգիչ է: Կրոնական առաջնորդները, մասնանշելով այս փաստը, ընդգծում են, որ երկրի բնակչությունը բացառապես դեմ է ԱՄՆ-ին Պակիստանի աջակցությանը»: Երեկ Պակիստանի նախագահ Փերվեզ Մուշարաֆը պատրաստվում էր Աֆղանստանի դեմ ԱՄՆ-ի հավանական ագրեսիայի առնչությամբ երկրում բորբոքված կրքերը հանդարտեցնելու համար կոչով դիմել պակիստանցիներին:

Նույն աղբյուրի համաձայն չի բացառվում, որ թալիբների եւ նրանց համախոհների ելույթներին ականատես լինի նաեւ Թուրքիան: Ի վերջո, ինչպես նշում է «Փոսթա» թերթը սեպտեմբերի 18-ի համարում, ժամանակին շուրջ 1000 թալիբ գրոհային Թուրքիայից անցել էին Չեչնիա: Ըստ թերթի՝ վերջիններիս առկայությունը Թուրքիայում, իսկ բեն Լադենի գրոհայինների ներկայությունն աշխարհի տարբեր երկրներում, այդ թվում՝ Արեւմուտքի, լրջորեն մտահոգում է ինչպես թուրքական իշխանություններին, այնպես էլ արեւմտյան տերություններին: Խոսքը ահաբեկչական նոր գործողությունների սպառնալիքների մասին է, ինչն ամերիկացիներին հասկանալի պատճառներով չի մտահոգում, այլ ահուսարսափի մեջ է գցում: Այդ ընթացքում Ալժիրում իսլամ արմատականները, հանդես գալով ինչպես բեն Լադենի, այնպես էլ թալիբների պաշտպանությամբ, «արդարացի պատերազմ» են հայտարարում ԱՄՆ-ին եւ նրա արեւմտյան դաշնակիցներին: Դեռ ավելին՝ նրանք փոխհատուցման սպառնալիքով նախազգուշացնում են վերջիններիս Արեւմուտքի շահերին հարվածելու իրենց վճռականության մասին:

Հետեւաբար ահաբեկչության պատրվակով Աֆղանստանում իր շահերն առաջ մղելով ԱՄՆ-ը ոչ միայն ահաբեկչական նոր գործողությունների նախադրյալներ է ստեղծում, այլեւ ահաբեկչության սպառնալիքի առջեւ է կանգնեցնում այն բոլոր երկրներին, որոնց հետ նա սերտորեն դաշնակցում է: Թերեւս այդ սպառնալիքի առումով չափազանց ուշագրավ է հայտնի թուրք խաղաղագետ Հասան Քյոնիի նախորդ օրվա հեռուստաելույթը, որի ընթացքում նա ասաց. «Դեսպանատանն ամերիկացիներն ինձ խոստովանեցին, որ ԱՄՆ-ում իրագործված ահաբեկչությունն աներեւակայելի բծախնդրությամբ էր ծրագրվել: Ըստ նրանց, դրա կազմավորման համար 1,5-2 տարվա մանրակրկիտ աշխատանք էր պահանջվում: Լսելով այդ մասին, երբ ես հարցրի, թե ահաբեկիչներն աներեւակայելի մանրակրկիտությամբ ահռելի մասշտաբի գործողություններ կազմակերպելիս մի՞թե հաշվի չեն առել ԱՄՆ-ի հակազդեցության հավանականությունը, ապա դեսպանատան աշխատակիցները միանգամայն մոլորվեցին»:

Այս ամենը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ ահաբեկչական նոր գործողությունների կազմակերպման սպառնալիքը չափազանց լուրջ է: Աֆղանական առաջիկա պատերազմում ոչ պակաս լուրջ է լինելու ԱՄՆ-ի բախումը, բացի իսլամական կազմակերպություններից, նաեւ տարածաշրջանի երկրների հակազդեցությանը: Թեեւ այդ երկրներն ահաբեկչության դեմ պայքարի հարցում իրենց համաձայնությունն են տվել նախագահ Բուշին, բայց Աֆղանստանում պատերազմ սանձազերծելու ԱՄՆ-ի նկրտումներին հազիվ թե համաձայնեն: Ահա թե ինչու Չինաստանն իր պարտքն է համարում ընդգծել, որ մինչ պատերազմական գործողությունների ծավալումը պետք է դիմել տարածաշրջանի երկրների կարծիքին: Հնդկաստանն այդ հարցում հարում է Չինաստանին: Այսպիսով, հօդս են ցնդում աֆղանական կոալիցիայի մեջ տարածաշրջանի երկրներին եւս ընդգրկելու ԱՄՆ-ի հույսերը:

Ի դեպ, եթե Պակիստանի նախագահ Մուշարաֆը չինացիներին համոզելու համար պատրաստվում է Պեկին այցելել, ապա Հնդկաստանի արտգործնախարարը խորհրդակցելու նկատառումներով Մոսկվա այցելելու պատրաստակամություն է հայտնում: Այդ ընթացքում ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը Երեւանում միանշանակ հայտարարում է, որ «բոլոր գործողությունները պետք է հիմնվեն իրավական հավաստի փաստարկների վրա»: Սրանք Աֆղանստանի հարցում ԱՄՆ-ի հետ անհամաձայնության ակնհայտ նախանշաններ են, որոնք առաջիկա պատերազմում չեն բացառում դրսից որոշակի օգնություն ստանալու թալիբների ակնկալության իրականացումը:

Ինչ վերաբերում է ՆԱՏՕ-ի գծով ԱՄՆ-ի դաշնակիցներին, ապա նրանցից Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը սառնասրտությունը պահպանելու կոչ է անում նախագահ Բուշին: Այդ նույն կոչով վերջինին է դիմում նաեւ Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը: Բելգիան եւ Հոլանդիան որոշ նկատառումներով պահանջում են ահաբեկչությանը հակազդելու հարցում մեղմել դիրքորոշումը: Իսկ Գերմանիան թեեւ հայտարարել է իր անվերապահ աջակցությունը Վաշինգտոնին, այնուամենայնիվ, աֆղանական առաջիկա պատերազմը նրա մոտ որոշ հարցականներ է առաջացնում: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Ռոբերտսոնի հնարավոր այցը Գերմանիա, թերեւս մեզ համար անորոշ, այդ որոշակի հարցականները պարզաբանելու նպատակ հետապնդի:

Թե ինչն է «ահաբեկչության դեմ խաչակրաց արշավանքներ» կազմակերպելու մասին նախագահ Բուշի անզգույշ արտահայտության դրդապատճառը, դժվար է ասել: Բայց որ դա, ինչպես մահմեդական, այնպես էլ քրիստոնեական աշխարհում դժգոհություն է առաջ բերել, ակնհայտ է: Հայտարարության առթիվ Բուշին խիստ քննադատության է ենթարկել Իտալիան: Այս ամենի լույսի տակ դժվար չէ կռահել, որ Աֆղանստանի դեմ առաջիկա պատերազմում ԱՄՆ-ին լուրջ փորձություններ են սպասում: Ձեւավորված հակաաֆղանական կոալիցիայի հետ Աֆղանստանի հարեւանների՝ Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքի, այդ թվում՝ հարակից տարածաշրջանների երկրների անհամաձայնության պայմաններում նրա շրջանակները սահմանափակվում են ԱՄՆ-ի՝ ՆԱՏՕ-ի գծով դաշնակիցներով: Ընդ որում, այդ դաշնակիցների աջակցությունը եւս անվերապահ չէ:

Տարածաշրջանի երկրների անհամաձայնությունը ԱՄՆ-ի հետ, ինչը չի բացառում քողարկված աջակցությունը թալիբներին, ամենեւին չի նպաստում Աֆղանստանում ակնկալվող հաղթանակին: Թեեւ հաղթանակը դրանով հարցականի տակ չի դրվում, բայց այս երեւույթն ինքնին հարց է առաջացնում՝ ո՞վ է շահելու աֆղանական առաջիկա պատերազմում: Նկատի ունենալով ահաբեկչությունն արմատախիլ անելու համար Բուշին Կոնգրեսի հատկացրած 40 մլրդ դոլարը, դժվար չէ այդ հարցին պատասխանելը: Միանշանակ շահելու է ռազմարդյունաբերության համալիրը: Ահա թե ինչու ամերիկյան դոլարն անընդհատ արժեզրկվում է, եւ ԱՄՆ-ում արժեթղթային բորսան անընդհատ անկում է ապրում, բայց ռազմարդյունաբերությամբ զբաղվող ֆիրմաների բաժնետոմսերի արժեքը երկրում անշեղորեն բարձրանում է: Դրա հետ՝ Աֆղանստանում երկարատեւ պատերազմի մասին պաշտոնական Վաշինգտոնի կանխատեսումները դառնում են բաժնետոմսերի արժեքի հետագա բարձրացման գրավականը:

ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

Նավթադոլարները մասամբ հօդս կցնդեն

Սեպտեմբերի 11-ին ԱՄՆ-ում իրականացված ահաբեկչությունները լուրջ վնասներ պատճառեցին ոչ միայն ամերիկացիներին, այլեւ Պարսից ծոցի նավթային տերություններին, քանի որ նրանք նավթադոլարներն ավանդաբար ներդնում են Արեւմուտքի եւ առաջին հերթին ԱՄՆ տնտեսության մեջ: Տնտեսագետներն այժմ կանխատեսում են, որ գլխավորապես նավթահանույթով զբաղվող արաբական միապետությունները առաջիկայում մի քանի հարյուր միլիարդ դոլար կկորցնեն ապահովագրական վճարների, անմշակ նավթի պահանջարկի նվազման եւ ֆինանսական շուկաների ցնցումների հետեւանքով:

Ամենամեծ կորուստները կունենա Սաուդյան Արաբիան, որն արտասահմանում ներդրել է 200 մլրդ դոլար, գլխավորապես՝ ապահովագրական ընկերություններում եւ անշարժ գույքի շուկայում: Տնտեսագետների հաշվարկներով սաուդցիները համաշխարհային շուկայում կարող են կորցնել 28 մլրդ դոլար: Նրանք մեծ կորուստներ կունենան նաեւ ապահովագրական ընկերությունների գծով, որոնք խոշոր գումարներ են վճարելու ահաբեկչությունից տուժածներին: Միապետության ազգային առեւտրային բանկի գլխավոր տնտեսագետ Սաիդ ալ Շեյխի տվյալներով, այս ոլորտում Սաուդյան Արաբիայի ներդրումները 35 մլրդ դոլար են:

Զգալի կորուստներ կունենա նաեւ Քուվեյթը: Նավթ արտահանող այս փոքր երկիրը 150 մլրդ դոլար է ներդրել արտասահմանում: Տնտեսագետների հաշվարկների համաձայն, ներդրումների կորուստն արդեն իսկ կազմում է 6 տոկոս: «Լիբերասիոն» թերթը գրում է, որ մռայլ են նաեւ նավթային եկամուտների հեռանկարները: Ըստ քուվեյթցի տնտեսագետ Հաջաջ Բուխտուրի կանխատեսումների, անմշակ նավթի համաշխարհային պահանջարկի նվազումը մոտ ժամանակներս լուրջ հետեւանքներ կունենա Պարսից ծոցի երկրներում:

Անցյալ շաբաթ Ծոցի երկրները մեծ ջանքեր գործադրեցին ներդնողներին համոզելու, թե իրենց դրամարժույթները կայուն են եւ վստահելի: Ոմանց կարծիքով, ամերիկացիների հակաահաբեկչական գործողությունների հետեւանքով Ծոցի երկրների արժեթղթերը կրկին կբանկանան:

Պ. Ռ.

Ապահովագրական ընկերությունները ծանր կացության մեջ են

Նյու Յորքում եւ Վաշինգտոնում իրականացված ահաբեկչություններից հետո օրըստօրե աճում են Արեւմուտքի ապահովագրական ընկերությունների կորուստները: Զորս ինքնաթիռների կործանման, հազարավոր մարդկանց մահվան, 110 հարկանի երկու երկնաքերների փլուզման, ֆինանսական խոշոր հաստատությունների աշխատանքի ընդհատման եւ դրանց հետեւանքների դիմաց ապահովագրական ընկերությունների վճարելիք ընդհանուր գումարը երեկ գնահատվում էր արդեն 40-50 մլրդ դոլար: Սակայն «Լլոյդս» խոշոր ապահովագրական ընկերության լոնդոնյան գրասենյակում այդ թվերը համարեցին չափազանցված:

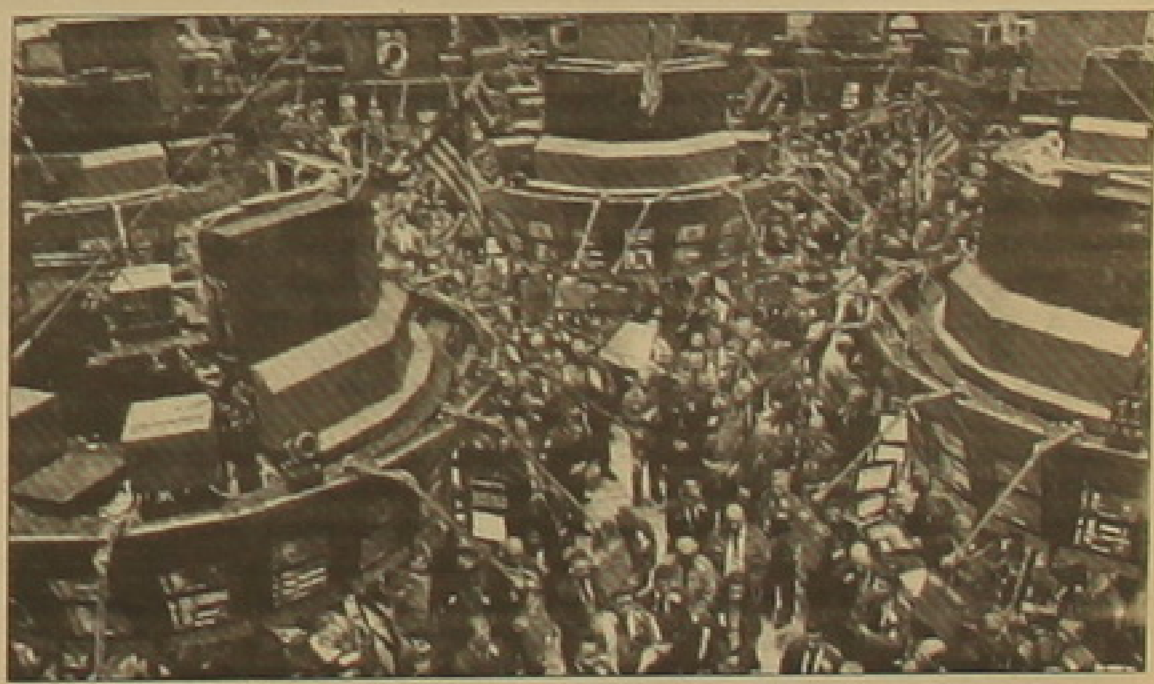

Ֆրանսիական «Սկոր» ապահովագրական ընկերության տվյալներով, այսօր վճարվելիք իրատեսական գումարը 10-15 միլիարդ է, որ համարժեք է 1992 թ. Էնդրյու ցիկլոնի պատճառած վնասներին: Ֆրանսիայի ապահովագրական ընկերությունների ֆեդերացիայի նախագահ Դնի Կեսլերի կարծիքով, ընդհանուր վնասը կարելի է գնահատել 20-40 մլրդ դոլար:

Ինչպես տեսնում ենք, գնահատումները խիստ տարբեր են: Պատճառը թերեւս այն է, որ երբեմն հաշվի չեն առնվում ահաբեկչությունների բոլոր հետեւանքները: Օրինակ, գրեթե չի խոսվում 110 հարկանի երկու երկնաքերների փլուզման հետեւանքով Նյու Յորքի օդում թունանյութերի, մասնավորապես ազբեստի առկայության մասին: «Լիբերասիոն» թերթը գրում է, որ քաղաքապետ Ռուդոլֆ Ջուլիանին անձամբ կարգադրել է տարբերաբար չափումներ կատարել օդում թունանյութերի քանակությունը պարզելու նպատակով: Այսօր անպատասխան է մնում նաեւ այն հարցը, թե կորուստների դիմաց ով է վճարելու: ԱՄՆ-ը պաշտոնապես դեռեւս պատերազմի մեջ չէ, ուրեմն ճիշտ կլինի, եթե վճարումները կատարվեն ըստ օտար ապահովագրական պայմանագրերի: Սակայն ապահովագրական ընկերությունները տագնապ են հնչեցնում եւ չափազանց մեծ են համարում իրենց կորուստները: Ամերիկյան «Մեթլայֆ» ընկերությունը շաբաթավերջին հայտարարեց, որ կունենա 250-300 մլն դոլարի կորուստ: Իսկ AIG խոշորագույն ապահովագրական ընկերության կորուստները գնահատվում են 500 մլն դոլար: AIG-ը նույնիսկ փորձում է օգնություն ստանալ հանրային ֆոնդերից:

Պ. Ռ.

Բաքվում ձերբակալվել են Աֆղանստանի փախստականներ

ԲԱՔՈՒ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ANS լրատվական գործակալությունը հաղորդում է, որ Միացյալ Նահանգների հակաահաբեկչական գործողություններին աջակցելու նկատառումներով Ադրբեջանում ուժեղացվել է հսկողությունը Աֆղանստանի փախստականների նկատմամբ: Մասնավորապես երկրի սահմանապահ ուժերը ձերբակալել են Աֆղանստանի 8 փախստականների, որոնք մտադրություն են ունեցել անօրինական ներթափանցել Իրանի տարածք: Ըստ Ադրբեջանի անվտանգության նախարարության հաղորդած տեղեկությունների, ձերբակալվածները պատրաստվում էին անցնել Իրանին սահմանակից Բիլիսուվար շրջանից, սակայն կալանվել են նշված շրջանի Աղալիքենդ գյուղում: Ընդ որում նրանց անցումը Ադրբեջանի տարածք եւս անօրինական է եղել: Անվտանգության նախարարությունը հաղորդում է, որ ձերբակալվածներն արդեն արտաքսվել են Ադրբեջանից:

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

«Էլեգանս» պատկերասրահի նորամուտը

Երեկ Երեւանի կենտրոնական փողոցներից մեկում (Ամիրյան 11) բացվեց եւս մեկ պատկերասրահ՝ «Էլեգանսը», զորակցությամբ գերաշնորհ Փառեն եպիսկոպոս Ավետիքյանի: Նկարչական սրահների թիվը մայրաքաղաքում ավելանում է, եւ դրանցից յուրաքանչյուրը («Ակադեմիա», «Առաջին հարկ») գեղագիտական արժեքների, ըմբռնումների եւ սկզբունքների իր ուրույն կոնցեպցիաներով փորձում է ներկայացնել գեղանկարչության որոշակի ուղղություն:

«Էլեգանս» պատկերասրահի առաջին ցուցադրությունն ընդգրկում էր Ռուբեն Աբովյանի, Գեւորգ Եղիազարյանի, Կայծ Վանիկյանի, Փայլ Վանիկյանի, Սուրեն Ոսկանյանի, Մարաս Մարգարյանի եւ Վահագն Զիվանյանի մի քանի աշխատանքները: Ներկայացված էին բազմազան եղանակներով հարուստ գեղագիտական տարբնույթ աշխարհներ՝ պատկերների ու կերպարների անորսալի առեղծվածայնություն, երկակիության գաղտնի խորհրդավորության շղարշով (Գեւորգ Եղիազարյան), թանձր գույների շերտավորումով հանդիսավոր տրամադրությունների ստեղծում եւ կամ գծի, կառուցվածքի տարածության ազատությամբ հանդերձ անցյալ ժամանակների կարոտի արտահայտություններ (Ռուբեն Աբովյան):

Բացման խոսքում շնորհավորելով պատկերասրահի նորամուտը մայրաքաղաքի մշակութային կյանք՝ գերաշնորհ Փառեն եպիսկոպոս Ավետիքյանը շնորհակալական խոսք հղեց պատկերասրահի տնօրեն Տիգրան Հակոբյանին, ում նախաձեռնությամբ կայացավ երեկվա ցուցադրությունը: Ներկայացված աշխատանքների հեղինակներին այս տարածք հավաքել էր նախ եւ առաջ վստահությունը տնօրենի նկատմամբ: Փառեն Ավետիքյանը նաեւ նշեց, որ ինքը խորհրդատվության կարգով եւ քաջալերության համար է աջակցում պատկերասրահի կայացմանը:

«Քիչ մը տարօրինակ խոսքեր կան մտքիս մեջ», այսպես սկսեց իր շնորհավորանքներն ու բարեմաղթանքները Շահե արք. Աճեմյանը, որի խոսքը գեղանկարչական արվեստը խորապես ընկալող եւ այն գնահատող անձնավորության խոսք էր, որը եւ ցանկանում եմ ներկայացնել ընթերցողի ուշադրությանը. «1954-ին, երբ առաջին անգամ Հայաստան եկա, առաջին անձը, որ ուզեցա տեսնել՝ Սարյանն էր, որ բացառություն մը ըրավ, ինծի նվիրեց իր գործերեն մեկը, որ կներկայացներ Արարատը: Գիտեք, որ այն ատեն կգուշանային Արարատեն: Բայց որովհետեւ ըրած էր, ինծի նվիրեց, եւ ես տարա անիկա եւ հիմա կգտնվի Ալեք Մանուկյանի թանգարանին մէջ: Կուզեմ ըսել, թե քանի անգամ է, որ երբ կտեսնեմ այս նոր հեղինակները, կհիշեմ այն օրերը, երբ նկարչության արվեստը սահմանափակված էր գաղափարապաշտությամբ, ուր ամեն բան պիտի ըլլար սոցիալ-իրապաշտական: Երբ օր մը հարցուցի պրն Խանջյանին (Աստված հոգին լուսավորե), ինչ ըսել է սոցիալական իրապաշտություն նկարչության մեջ, ըսավ՝ այսինքն բանի մը պիտի նմանի նկարածդ: Հիմա կտեսնեմ, որ ատիկա անցած է այլեւս, եւ ասոնք ավելի քան բանի կնմանին: Ես հետեւած եմ այս վերջին 50 տարիներու մեր նկարչական արվեստին եւ արվեստագետներու աշխատանքներին, եւ միշտ նորություններ տեսած եմ, որոնք ինծի տված են այն հույսը, թե մեր արվեստը դեպի առաջ կերթա: Ժամանակը կանցնի, ան կնայի հեռավոր ապագային եւ ան վաղվան արվեստ է, ոչ թե այլեւս անցյալի: Ատեն մը կար, որ ամեն մարդ կուզեր Մինասին պես նկարեր կամ Սարյանին գույները գործածեր, փառք Աստծո, ազատագրված ենք հիմա, ազատ արվեստ է, գեղեցիկ արվեստ է, եւ գեղեցկության մեջ կա, որ ամեն մարդ կըսե այն, ինչ որ կուզե ըսել: Եվ ուզածը հայ արվեստագետի միշտ բարձր մակարդակի վրա է: Շատ կցանկանայի քիչ մը ավելի լայն ներկայացնեիք այսօրվան մեր շատ առաջացած նկարչության արվեստը»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Շնչող գործեր

Մարկոս Գրիգորյանի ցուցահանդեսի բացումը

Տիեզերական հոգու առասպելը դրված է յուրաքանչյուրիս մեջ, առանձնահատուկ մի աշխարհ, որն ապրեցնում է, բացում անհայտ աշխարհների վարագույրը: Այդպիսի լուսավոր ճանապարհով է քայլում ամերիկահայ արվեստագետ Մարկոս Գրիգորյանը:

Շրջագայելով աշխարհի տարբեր երկրներում, Մարկոս Գրիգորյանը հավաքել է Արեւելքի մշակույթի, կիրառական արվեստի եւ կենցաղի հազարավոր արժեքավոր ցուցանմուշներ, հազվագյուտ առարկաներ, հնագույն իրեր, որոնց հավաքածուն նվիրաբերել է Հայաստանին: Հավաքչական աշխատանքը նրա հավատամքն է՝ նախասիրություն, ինչին նվիրվել է տասնյակ տարիներ շարունակ ու դեռ շարունակում է:

Մարկոս Գրիգորյանի եւ նրա վաղամեռիկ դստեր՝ Սաբրինա Գրիգորյանի անունը կրող Միջին Արեւելքի թանգարանն այժմ հանգրվանում է Ե. Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում, ուր եւ երեկ բացվեց «Մարկոս Գրիգորյանի գորգարվեստը» խորագիրը կրող ցուցահանդեսը:

Մարկոս Գրիգորյանի մասին խոսեցին Ե. Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանի տնօրեն Հենրիկ Բախչինյանը, արվեստաբան Հենրիկ Իգիթյանը, իրանահայ հյուրեր: Թատերագետ Գեւորգ Աբաջյանը նշեց. «Այս գորգերին նայելիս ես լսում եմ մեր ժողովրդի անհիշելի ժամանակներից եկած երաժշտական հզոր սիմֆոնիան, եւ այդ սիմֆոնիան ազդարարում է 21-րդ դարը»:

Մարկոս Գրիգորյանի գորգերի մասին արվեստաբան Մանյա Ղազարյանը գրել է. «Էսքիզներում գեղանկարչական ռիթմ կա, որտեղ գրաֆիկական գիծն ու գունային համադրություններն ամբողջական գեղարվեստական կերպար են ստեղծում»:

Ցուցահանդեսի առաջին արձագանքները շոյիչ էին Մարկոս Գրիգորյանի համար:

ԱՐՓԻՆԵ ԱՍԼԱՆՅԱՆ

Ժամանակակից հայ գրականությունը՝ ներկայացված մեկ ցուցահանդեսում

Անկախության տարիներին Հայաստանում հրատարակվել է մոտ 4 հազար գիրք: Տպագրված ակնառու նմուշները ՀՀ կառավարությանն առընթեր տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչության դահլիճում ներկայացվեցին ընթերցողներին: Անկախության տասնամյակին նվիրված ցուցահանդեսում ներկայացված էին 35 հրատարակչությունների 1000-ից ավելի գրքեր՝ հանրագիտարանից մինչեւ մանկական գրականություն, այնպիսի հեղինակների աշխատություններ, որոնք խորհրդային տարիներին հնարավոր չէր հրատարակել՝ Նժդեհ, Ավետիս Ահարոնյան, Սիմոն Վրացյան: Ներկայացված էին նաեւ գերմանացի, անգլիացի հեղինակների գրքերը հայոց պատմության, եղեռնի վերաբերյալ: Ցուցադրված գրքերից 100-ը տպագրվել են պետական պատվերի շրջանակներում:

Այժմ Հայաստանում գործող 60 հրատարակչություններ տպագրում են տարեկան մոտ 1000 գիրք, որոնց գերակշռող մասը թարգմանություն է:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում պետական պատվերի շրջանակներում լույս է տեսել 90 անուն գիրք, 2001 թ. պլանը 83 գիրք է:

«Տպաքանակի եւ հեղինակների քանակի առումով մենք զիջում ենք խորհրդային տարիներին, սակայն պոլիգրաֆիայի բնագավառում ձեռքբերումներն ակնհայտ են: Վերջին 10 տարիների ընթացքում հրատարակված գրքերը լույս են տեսել նոր տեսքով, նոր ոճով եւ որակով չեն զիջում միջազգային չափանիշներին: Ցավով պետք է նշել, որ նախկինում եղած գրքի պաշտամունքին, ինչը Հայաստան աշխարհի էությունն է եղել, այժմ փոխարինել է անտարբերությունը: Պետք է շատ ջանք գործադրել, որպեսզի ընթերցողն արժեքավորի գիրքն իբրեւ հոգեւոր դաստիարակության գլխավոր պայման: Չի մշակված նաեւ գնային քաղաքականությունը, եւ շատ դեպքերում գրքերը պարզապես մատչելի չեն ընթերցողին», նշեց հրատարակիչների ազգային ասոցիացիայի նախագահ Վահան Խաչատրյանը:

Հայաստանն իր լավագույն գրքերով ավանդաբար ներկայացվում է միջազգային տարբեր ցուցահանդեսներում: Այս տարին էլ բացառություն չէ. սեպտեմբերի 5–10-ը Մոսկվայում տեղի ունեցած գրքի միջազգային ցուցահանդեսում ներկայացվել էր հայաստանցի եւ սփյուռքահայ գրողների մոտ 100 գիրք: Հոկտեմբերի 10–15-ը Ֆրանկֆուրտում կայանալիք միջազգային ցուցահանդեսում նույնպես մեր երկիրը կունենա իր տաղավարը:

Ցավոք, հայ հեղինակների գրքերն այլ լեզուներով չնչին քանակությամբ են տպագրվում: Միջազգային ցուցահանդեսները կարեւորվում են այն առումով, որ գործնական բնույթ են կրում. հայ հեղինակը հնարավորություն է ստանում ներկայացնել իր գիրքն արտասահմանյան հրատարակիչներին եւ թարգմանվելով տարբեր լեզուներով՝ ճանաչվել ամբողջ աշխարհում:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Դեկտեմբերին կհանձնվեն գրականության եւ արվեստի բնագավառների մրցանակները

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գրականության եւ արվեստի բնագավառում Հայաստանի պետական հանձնաժողովը իր գործունեության շրջանը կսկսի առաջիկա օրերին՝ ներառելով հոկտեմբերը, նոյեմբերը եւ դեկտեմբերի մի հատվածը: Այսօր հրավիրված նիստում հանձնաժողովի նախագահ Ռազմիկ Դավոյանը տեղեկացրեց, որ այդ ընթացքում հանձնաժողովի անդամները պետք է հասցնեն ծանոթանալ գրականության եւ արվեստի բնագավառում Հայաստանի պետական եւ բարձրագույն մրցանակին հավակնող աշխատանքներին: Ռ. Դավոյանը թվարկեց թատրոնի, ճարտարապետության, գրականության, նկարչության, երաժշտության եւ կատարողական արվեստի բնագավառների այն գործերը, որոնք ներկայացվել են ՀՀ գրողների, նկարիչների միությունների եւ այլոց կողմից:

Ռ. Դավոյանը նշեց, որ աշխատանքները պիտի ավարտվեն մինչեւ հոկտեմբերի վերջը, իսկ նոյեմբերին կգումարվի հանձնաժողովի աշխատանքային 2 նիստ՝ ամփոփելու վերջնական արդյունքները: Նրա խոսքերով, ուսումնասիրելու համար գրքերը կտրամադրվեն հանձնաժողովի անդամներին, նկարչական աշխատանքները տեսնելու համար կկազմակերպվի համատեղ ցուցահանդես, թատերական ներկայացումները հանձնաժողովի անդամները կդիտեն տեղերում՝ թատրոններում:

Հանձնաժողովի կազմում ընդգրկված արվեստի գործիչներից մի մասի աշխատանքները եւս ներկայացված են մրցանակի: Այս կապակցությամբ Ռ. Դավոյանը հայտնեց, որ նրանք կարող են մասնակցել միայն քվեարկությանը, սակայն աշխատանքի քննարկմանը չեն մասնակցի:

Ռեժիսոր Ալբերտ Մկրտչյանը հանձնաժողովին տեղեկացրեց, որ որոշ խնդիրներ կան կապված «Ուրախ ավտոբուս» ֆիլմի ցուցադրման հետ: Ֆինանսական սղության պատճառով, ըստ Մկրտչյանի, կարողացել են ընդամենը երեք օրինակ պատճենահանել, որոնք ուղարկվել են Թուրքիա, Ֆրանսիա եւ Պարսկաստան փառատոնների:

Մրցանակաբաշխությունը կկայանա դեկտեմբերին: Յուրաքանչյուր բնագավառից լավագույն մրցանակի (5000 ԱՄՆ դոլար) կարժանանա մեկ աշխատանք:

Երկրին ու հոգիներին խաղաղություն

Արվեստի տոն Ազատության հրապարակում

Մի փառավոր հայրիկ՝ երեւանցի Փայլակ Հարությունյանը, երեկ Ազատության հրապարակում դիտելով Երեւանի քաղաքապետարանի հերթական միջոցառումը, ասաց. «Անկեղծ ասած, մարդիկ այսպիսի բաների են կարոտ: Հոգնել ենք ճառերից, որոնք ոչ մի արդյունք չեն տալիս»:

– Երեւանի քաղաքապետարանի մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի վարչությունը կազմակերպել է միջոցառումների միամսյակ՝ նվիրված Հայաստանի անկախության 10 եւ Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակներին, ասաց քաղաքապետարանի վարչության պետի տեղակալ Գագիկ Մանասյանը: Այն սկսվել է սեպտեմբերի 1-ից եւ ավարտվելու է հոկտեմբերի 7-ին, որից հետո սկսվելու են «Երեւան-Էրեբունի» տոնակատարության միջոցառումները:

Ամեն օր Ազատության հրապարակում ժամը 18–21-ը ելույթ են ունենում Երեւանի ինքնագործ խմբերը: Դա նաեւ յուրօրինակ մի ստուգատես-մրցություն է թաղապետարանների միջեւ:

Երեկ հասուն օր էր, քանզի հարթակը տրամադրված էր ոչ թե որեւէ թաղապետարանի, այլ «Էրեբունի» մշակութային ու մանկապատանեկան կենտրոնի սաներին: Ելույթ ունեցան փողային նվագախումբը, ազգային երգի «Մուշ», ժողովրդական պարերի «Հայաստան» համույթները, անհատ կատարողներ:

Կենտրոնի տնօրենների խորհրդի նախագահ, ՀՈԱԿ ատենադպիր Գառնիկ Հովակիմյանը մեր զրույցի ժամանակ ասաց, որ «Էրեբունի» կենտրոնը կարճ ժամանակում ճանաչում է ձեռք բերել ոչ միայն Երեւանում ու հանրապետությունում: Ժողովրդական պարերի «Հայաստան» համույթը վերջերս հաջողությամբ հանդես եկավ Գերմանիայում եւ ջերմ ընդունելության արժանացավ:

Մինչեւ ուշ երեկո Ազատության հրապարակում երգ ու պար էր: Համերգի ավարտին երկինք բարձրացան աղավնիներ՝ որպես երկրի ու հոգու խաղաղության խորհրդանիշներ:

Ս. Գ.

«Վերադարձ»

Սեպտեմբերի 20-ին, ժամը 13-ին, «Մոսկվա» կինոթատրոնի սրահում բացվում է Մարտին Շահբազյանի «Վերադարձ» խորագիրը կրող լուսանկարչական աշխատանքների ցուցահանդեսը:

Ցուցահանդեսը կազմակերպվել էր Հայաստանի Հանրապետության Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի բարձր հովանավորությամբ:

Արմեն Առաքելյանը կրկին հաղթանակ պարգեւեց «Արարատին»

«Փյունիկի» լեգեոներները նորամուտը նշեցին գոլերով

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության 15-րդ տուրն անցավ հյուրերի առավելությամբ, որոնք հաղթեցին չորս խաղում: Դաշտի տերերից հաջողության հասավ միայն «Փյունիկը»: Հակառակ սպասածի, տուրն աչքի չընկավ բարձր արդյունավետությամբ. խփվեց ընդամենը 14 գոլ, որից ուղիղ կեսը գրանցվեց «Փյունիկ»–«Լեռնագործ» խաղում:

Տուրի կենտրոնական հանդիպումն, անշուշտ, «Բանանցի» եւ «Արարատի» մրցախաղն էր: Առաջնության նորեկ «Բանանցն» իրեն հիանալի դրսեւորեց առաջին շրջանում եւ արժանիորեն տեղ զբաղեցրեց առաջատարների շարքում: Առաջին շրջանում «Բանանցն» «Արարատից» ցավալի պարտություն էր կրել՝ միակ գնդակը սեփական դարպասն ընդունելով ավելացված ժամանակում: Աբովյանում հաղթական գոլի հեղինակ էր դարձել «Արարատի» պաշտպան Արմեն Առաքելյանը: Եվ ահա ճակատագրի բերումով նա կրկին հաղթանակ պարգեւեց իր թիմին: Ճիշտ է, այս անգամ գոլը խփեց 18-րդ րոպեին. անկյունայինի խաղարկումից հետո Առաքելյանը գլխով խոցեց մրցակցի դարպասը: Հաշվի մեջ առաջ անցնելով, արարատցիները խաղի մնացած ժամանակահատվածում մեծ ուժերով հետ քաշվեցին եւ հմտորեն պաշտպանվելով, խաղը հասցրին հաղթական ավարտի: Խաղավերջում կրկին աչքի ընկավ Առաքելյանը այս անգամ թիմին փրկելով վերահաս գոլից: «Բանանցն» ունեցավ դարպասը գրավելու եւս մի քանի նպաստավոր պահեր, սակայն չկարողացավ դրանցից եւ ոչ մեկը գոլային ավարտի հասցնել:

«Փյունիկի» երկրպագուները «Հանրապետական» մարզադաշտ էին եկել թիմի սեւամորթ երկու լեգեոներների՝ Մալալի եւ Դիավարայի խաղը դիտելու, վստահ, որ իրենց սիրելի թիմը հերթական հեշտ հաղթանակը կտոնի, այն էլ խոշոր հաշվով: Երեւի թե «Փյունիկի» ֆուտբոլիստներն էլ այդ կարծիքին էին, մանավանդ որ արդեն 5-րդ րոպեին Արտավազդ Քարամյանը շրջադարձ հարվածով բացել էր հաշիվը: Սակայն ինչպես ցույց տվեց հանդիպումը, «Լեռնագործը» մտադիր չէր առանց պայքարի զիջելու:

Հյուրերը, որոնց կազմում իր նորամուտը նշեց 37-ամյա Սամվել Նիկոլյանը, աչքի ընկան բավական գրագետ խաղով, կամային հատկանիշներով՝ երկու անգամ ստիպելով Սուքիասյանին գնդակը հանել ցանցից:

Ընդմիջումից հետո մարզիչների ցուցումները տվեցին իրենց արդյունքը: «Փյունիկը» լիովին տիրեց նախաձեռնությանը, արագ թափ հաղորդեց գրոհներին եւ ի վերջո խոշոր հաշվով հաղթանակ տոնեց: Իրենց գոլերի հաշիվը «Փյունիկում» բացեցին Մալալն ու Դիավարան: Վերջինս չափազանց գեղեցիկ գոլի հեղինակ դարձավ: Նշենք, որ խաղավերջում խաղադաշտ մտավ 35-ամյա Արմեն Սանամյանը, որը երկարատեւ ընդմիջումից հետո կրկին վերադարձել է հարազատ կոլեկտիվ:

Թվում էր, թե «Շիրակը» Աբովյանում «Կոտայքի» հետ խաղում խոշոր հաշվով հաղթանակ կտոնի, սակայն խաղը դժվար դասավորվեց հյուրերի համար, որոնք միայն ընդմիջումից հետո կարողացան հաղթահարել կոտայքցիների դիմադրությունը: «Զվարթնոցն» էլ, շնորհիվ Նվեր Խաչատրյանի խփած միակ գոլի, հաղթեց «Դինամոյին»: «Միկան», որ սկսել է արդյունավետ խաղ ցուցադրել, 3 անպատասխան գնդակ խփեց «Լոռու» դարպասը: Անկեղծ ասած, վերը նշված խաղերի ելքը նախապես կարելի էր գուշակել, ճիշտ է, գրանցված արդյունքները սպասվածից ավելի համեստ էին:

Խաղերի արձանագրություններից

«Բանանց»–«Արարատ»՝ 0–1 (0–1)
Արմեն Առաքելյան (18)

«Կոտայք»–«Շիրակ»՝ 0–2 (0–0)
Հենրիկ Բասիկյան (55), Արարատ Հարությունյան (89)

«Լոռի»–«Միկա»՝ 0–3 (0–2)
Կարեն Մուրադյան (33), Արմեն Մարկոսյան (39), Վադիմ Կազարմանով (85)

«Դինամո»–«Զվարթնոց»՝ 0–1 (0–1)
Նվեր Խաչատրյան (23)

«Փյունիկ»–«Լեռնագործ»՝ 5–2 (3–2)
1-0՝ Արտավազդ Քարամյան (5), 1-1՝ Վարդան Բաղդասարյան (16), 2-1՝ Մամադու Դիավարա (17), 3-1՝ Արման Քարամյան (30), 3-2՝ Ռազմիկ Հայրապետյան (41), 4-2՝ Նջիայ Մալալ (49), 5-2՝ Արտավազդ Քարամյան (69):

Ռմբարկուները

Արման Քարամյան «Փյունիկ» 13
Հայկ Հարությունյան «Փյունիկ» 9
Արամ Ոսկանյան «Փյունիկ» 8
Արամ Հակոբյան «Սպարտակ» 8
Մկրտիչ Հովհաննիսյան «Բանանց» 8
Տիգրան Դավթյան «Շիրակ» 8
Անդրեյ Բուլանով «Միկա» 7
Արմեն Մարկոսյան «Միկա» 7

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արարատ	13	11	1	1	34–8	34
2. Փյունիկ	12	11	0	1	53–12	33
3. Շիրակ	13	9	2	2	37–11	29
4. Զվարթնոց	13	8	0	5	24–14	24
5. Միկա	13	7	3	3	28–14	24
6. Սպարտակ	11	6	3	2	26–9	21
7. Բանանց	12	6	3	3	27–13	21
8. Դինամո	13	4	2	7	13–27	14
9. Լեռնագործ	12	2	1	9	12–39	7
10. Ղարաբաղ	12	1	2	9	7–38	5
11. Լոռի	13	0	2	11	11–50	2
12. Կոտայք	13	0	1	12	9–46	1

ԹԵՆԻՍ

Սարգսյանը զիջեց միայն չեմպիոնին

Տաշքենդում անցկացված «Նախագահի գավաթի» խաղարկությունում իր հաջող ելույթներով հայ մարզասերներին ուրախացրեց Սարգիս Սարգսյանը: Առաջին երկու փուլերը հաջողությամբ հաղթահարելուց հետո Սարգիսը վերելքով անցկացրեց նաեւ քառորդ եզրափակիչ մրցախաղը հոլանդացի Շալկենի հետ: Առաջին խաղափուլը Սարգիսը շահեց 7-6 հաշվով, երկրորդում զիջեց մրցակցին (2-6), սակայն վճռորոշ խաղափուլն ավարտելով իր օգտին (6-4), մտավ կիսաեզրափակիչ: Այստեղ նրան սպասում էր մրցաշարի հաղթողի հավակնորդներից մեկի՝ Մարատ Սաֆինի հետ հանդիպումը: Սաֆինը քառորդ եզրափակիչում պարտության էր մատնել Պլեսին (3-6, 6-1, 6-2): Պայքարը շարունակելու իրավունք էին ստացել նաեւ Եվգենի Կաֆելնիկովն ու Դոմինիկ Հրբատին: Կիսաեզրափակիչը շատ համառ ստացվեց: Առաջին խաղափուլը Սարգիսը շահեց 7-6 հաշվով, բայց փորձառությունն ու վարպետությունն ի վերջո իրենց դերը խաղացին: Հաջորդ երկու խաղափուլերում Սաֆինը կշեռքի նժարն իր կողմը թեքեց (6-3, 7-6):

Ինչպես եւ սպասվում էր, եզրափակիչում հաղթողի կոչումը վիճարկեցին Սաֆինն ու Կաֆելնիկովը: Երկու խաղափուլերն էլ շահելով միեւնույն 6-2 հաշվով, Սաֆինը դարձավ հաղթող: Այդ հաղթանակի շնորհիվ նա թենիսիստների համաշխարհային դասակարգման ցուցակում 3 աստիճան վեր բարձրացավ՝ զբաղեցնելով 11-րդ հորիզոնականը:

ՇԱԽՄԱՏ

Լպուտյանը միանձնյա առաջատար

Տիգրան Պետրոսյանի անվան շախմատիստի կենտրոնական տանը բավական հետաքրքիր եւ անզիջում պայքար է ընթանում շախմատի տղամարդկանց Հայաստանի չեմպիոնի կոչման համար: Անցկացված 6 տուրից հետո միանձնյա առաջատարի դերը ստանձնել է փորձառու Սմբատ Լպուտյանը, որը 5 հնարավորից վաստակել է 4,5 միավոր: 6-րդ տուրում Սմբատը հաղթեց Գաբրիել Սարգսյանին:

Ընդհանրապես 6-րդ տուրն աչքի ընկավ պարտիաների արդյունավետությամբ: Առաջատարների շարքում գտնվող Աշոտ Անաստասյանն ու Արշակ Մինասյանը սեւ խաղաքարերով պարտության մատնեցին համապատասխանաբար Գեւորգ Հարությունյանին եւ Վահագն Խաչատրյանին: Վերը նշված երկու շախմատիստներն էլ վաստակել են 3,5-ական միավոր, սակայն, եթե Մինասյանն անցկացրել է 6 հանդիպում, ապա Անաստասյանը՝ 5 խաղ:

Հաջող է հանդես գալիս նաեւ Լեւոն Արոնյանը, որը 6 հնարավորից վաստակել է 4 միավոր եւ ընթանում է 2-րդ տեղում: 6-րդ տուրում Լեւոնն առավելության հասավ Արտեն Եղիազարյանի նկատմամբ: Նշենք, որ առայժմ միակ պարտությունն Արոնյանը կրել է Լպուտյանից: Բոլորից ուշ իրենց մրցավեճն ավարտեցին Կարեն Ասրյանն ու Տիգրան Նալբանդյանը: Հաղթանակի ուղիներ չգտնելով, մրցակիցներն ի վերջո խաղաղ դաշն կնքեցին:

200 խաղ ութ թիմի կազմում

«Դինամոյի» հետ հանդիպումը «Զվարթնոցի» կիսապաշտպան Սեւադա Արզումանյանի համար հոբելյանական՝ 200-րդ խաղն էր ՀՀ առաջնություններում: Նման արդյունքի հասնելու համար նրան հարկ է եղել 10 մրցաշրջան հանդես գալ 8 տարբեր ակումբների կազմերում: Իհարկե, տարբեր թիմերում նրա ֆուտբոլային գործունեությունը տարբեր կերպ է ընթացել, թիմից թիմ տեղափոխվելու դրդապատճառներն էլ տարբեր են եղել: Ազգային անդրանիկ առաջնությունը Սեւադա Արզումանյանը դիմավորեց նորաստեղծ «Կիլիկիա» ակումբի կազմում: Թիմը նախնական փուլում հաջող մրցելույթներ ունեցավ՝ իրավունք ստանալով պայքարը շարունակելու առաջնության պարգեւների համար: Սակայն, ցավոք, եզրափակիչ փուլից առաջ թիմի հովանավորը հեռացավ, եւ մի շարք փորձառու ֆուտբոլիստների հետ Սեւադան էլ տեղափոխվեց այլ ակումբ՝ ընտրելով «Արարատը»: Այստեղ Արզումանյանը խաղաց մինչեւ 1996/97 թթ. մրցաշրջանը՝ անցկացնելով 86 հանդիպում: Կարելի է վստահաբար ասել, որ «Արարատում» նա իր լավագույն տարիներն անցկացրեց՝ արժանանալով երկրի չեմպիոնի եւ եռակի գավաթակրի կոչմանը: 1996/97 թթ. մրցաշրջանում Սեւադան ԲԿՄԱ-ի խաղացող էր, սակայն մինչ թիմի կազմում հանդես գալը 3 խաղ անցկացրեց «Կոտայքում», որը նախապատրաստվում էր գավաթակիրների գավաթի մրցաշարին եւ որի կազմն ուժեղացնելու նպատակով Արզումանյանին ընդգրկել էին թիմում: Առաջին շրջանից հետո ԲԿՄԱ-ն լուծարվեց, եւ գարնանն Արզումանյանն ընդգրկվեց «Վանում»: Սակայն մրցաշրջանի ավարտից հետո «Վանն» էլ նույն ճակատագրին արժանացավ: 1997 թ. առաջնությունում Արզումանյանը հաջողությամբ հանդես եկավ «Էրեբունի-ՀՄՄ» թիմում՝ դառնալով բրոնզե մրցանակակիր եւ թիմի լավագույն ռմբարկուն (13 գոլ): 1999 թ. նա արդեն «Ղարաբաղի» կազմում էր, բայց կրկին դառը ճակատագիրն իր ուղղումները մտցրեց: 15-րդ տուրից հետո թիմը ֆինանսական դժվարությունների հետեւանքով դուրս մնաց առաջնությունից, իսկ Սեւադան տեղափոխվեց «Զվարթնոց», որն առայժմ նրա վերջին հանգրվանն է:

Սեւադա Արզումանյանը դարձավ 11-րդ ֆուտբոլիստը, որին հաջողվել է հասնել 200 խաղի սահմանագիծը: Ֆուտբոլասերներին տեղեկացնենք, որ առաջինն այդպիսի արդյունքի հասել է արարատցի Հովակիմ Հովակիմյանը՝ 200-րդ խաղն անցկացնելով անցյալ տարվա մարտի 25-ին, «Կիլիկիայի» դեմ: Իսկ անցկացրած խաղերի քանակով ռեկորդակիրը «Շիրակի» ավագ Հովհաննես Թահմազյանն է՝ 226 խաղ: Այսօր 200 խաղ անցկացրած ֆուտբոլիստներից ֆուտբոլային մի ինքնատիպ թիմ կարելի է ստեղծել: Ճիշտ է, առայժմ թիմը դարպասապահ չունի: Դարպասապահներից բոլորից շատ խաղ (191) անցկացրած Հարություն Աբրահամյանը «200-ի ակումբի» շարքերը կհամալրի միայն առաջնության վերջնագծում: Ընթացիկ մրցաշրջանում 200 խաղի սահմանագիծը կարող են հատել նաեւ Արմեն Պետիկյանը («Միկա»)՝ 196 խաղ, Մկրտիչ Հովհաննիսյանը («Բանանց»)՝ 196, Հայկ Հարությունյանը («Փյունիկ»)՝ 195, Նորայր Հոխոյանն ու Տիգրան Հովհաննիսյանը (երկուսն էլ՝ «Սպարտակ»)՝ 194-ական:

1. Հովհաննես Թահմազյան	«Շիրակ»	226
2. Գրիգոր Մկրտչյան	«Միկա»	224
3. Հովակիմ Հովակիմյան	«Արարատ»	223
4. Արթուր Պետրոսյան	«Շիրակ»	214
5. Սամվել Նիկոլյան	«Լեռնագործ»	213
6. Գագիկ Մարգարյան	«Շիրակ»	211
7. Վարազդատ Ավետիսյան	«Փյունիկ»	210
8. Տիգրան Գսպեյան	«Արարատ»	207
9. Վահրամ Հովհաննիսյան	«Լեռնագործ»	207
10. Հակոբ Արտոյան	«Շիրակ»	200
11. Սեւադա Արզումանյան	«Զվարթնոց»	200

Նշված ֆուտբոլիստներից միայն Հակոբ Արտոյանն է ավարտել ելույթները մեծ ֆուտբոլում՝ համալրելով մրցավարների շարքը:

Ուժեղագույնը Հարավսլավիայի հավաքականն է

Չեխիայում անցկացված վոլեյբոլի տղամարդկանց Եվրոպայի առաջնությունն ավարտվեց Սիդնեյի օլիմպիադայի չեմպիոն Հարավսլավիայի հավաքականի հաղթանակով: Հարավսլավիայի վոլեյբոլիստները կիսաեզրափակիչում 3-0 հաշվով հաղթեցին Ռուսաստանի ընտրանուն, իսկ վճռական հանդիպումը նույն հաշվով շահեցին իտալացիներից: Բրոնզե մեդալներին արժանացան Ռուսաստանի վոլեյբոլիստները, որոնք չափազանց դժվարին պայքարում հաղթեցին չեխերին (3-2):

Բաժինը վարում է ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«ԴԱՍԱԿԱՆ» ԱԴՐԲԵՋԱՆՑԻՆԵՐ

Սկսեցին «ականջ կտրելով», կավարտեն...

Թե ինչպես ընդունեցին ղարաբաղցիներին Բաքվում

Ինչպես արդեն հայտնի է, Ադրբեջանում շատ անհյուրընկալ վերաբերմունքի է արժանացել ղարաբաղյան «Հելսինկյան նախաձեռնություն-92» կոմիտեի համակարգող Կարեն Օհանջանյանի ղեկավարած պատվիրակությունը: Ադրբեջանական մամուլը հաճույքով է լուսաբանում ղարաբաղցի խաղաղարարների ղեկավարին հասցված երեք ապտակների փաստը, ինչպես նաեւ Ազգային ճակատ կուսակցության (ԱԺԵԿ «դասականներ») ղեկավար Միրմահմուդ Ֆաթաեւի առաջարկությունը կտրել հայերի ականջներն ու քարկոծել նրանց: Ահա ինչպիսին են Ազգային ճակատի դասականները, որոնց Ադրբեջանում մեծարում են նաեւ «ռոմանտիկներ» անվանմամբ: Ինչ խոսք «դասական ռոմանտիկների» մասին, եթե ղարաբաղցի հայերին «կծելու» գայթակղությանը չդիմացավ նաեւ Ադրբեջանի նախկին արտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը: «Չեմ կարող ասել, թե ձեզ ջերմորեն ողջունում եմ, քանզի դուք հրաժարվում եք ձեզ Ադրբեջանի քաղաքացիներ համարելուց», ասել է նա ընդունելության ժամանակ: Դիվանագիտական լեզվով դա եթե «ականջ կտրել չէ», ապա «քարկոծել» անպայման:

Ինչո՞ւ հանկարծ նման վերաբերմունք ցուցաբերվեց: Նախկինում էլ հայերը տարբեր առիթներով եղել են Բաքվում եւ կարծես արժանանում էին ոչ նման ընդունելության:

Իսկ պատասխանը շատ պարզ է: ԼՂՀ պատվիրակությունն առաջին անգամ Ադրբեջան այցելեց միայնակ, այլ ոչ թե Հայաստանի պատվիրակության կազմում: Ինչպես պարզվեց, Ադրբեջանում առաջվա նման ղարաբաղցիներին համարում են «յուրայիններ», որոնց կարելի է եւ ապտակել: Եվ եթե այսօր, երբ դեռ լուծված չէ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը, Բաքվում ապտակ է ստանում խաղաղարար Կարեն Օհանջանյանը, ապա պետք է պարզ լինի, թե ինչպես կվերաբերվեն մյուս ղարաբաղցիներին Ադրբեջանում, եթե կարգավորման արդյունքում Ղարաբաղը դառնա Ադրբեջանի մաս:

Շնորհակալություն «Մուսավաթի» առաջնորդ Իսա Ղամբարին այն խոստովանության համար, որ ադրբեջանական հասարակությունը հոգեբանորեն դեռեւ պատրաստ չէ Ղարաբաղի հայության հետ շփումների: Իմիջիայլոց, դա լավ հասկանում են նաեւ ԼՂՀ-ում, երբ պնդում են Բաքվի եւ Ստեփանակերտի միջեւ ուղղահայաց կապերի անթույլատրելիությունը: Ախր, Ադրբեջանում «դասականներն» ու «ռոմանտիկները» դեռ չեն փոխվել եւ պատրաստ են «ականջները կտրելուց» հետո սկսել «իրենց» հայերի մյուս մարմնամասերն անդամահատել, ինչպես անթաքույց հաճույքով դա արվեց 1988 թ.-ին Սումգայիթում եւ 1990 թ.-ին Բաքվում:

Եվ այդ հեռանկարն առավել իրական է, եթե ղարաբաղյան հիմնախնդիրը լուծվի Բաքվի սցենարով: «Ականջները կտրելու» գծով այսօրվա խորհրդատուները, որոնք ձգտում են Հեյդար Ալիեւի փոխարեն զբաղեցնել նախագահական աթոռը, բառացիորեն այդ գործի մասնագետներն են: Լավ է, որ հենց ժամանակին իրենք այդ մասին հիշեցրին, այդ թվում նաեւ Կարեն Օհանջանյանին:

«ԴԵ ՖԱԿՏՈ»

Եվրամիությունը սատարում է ԱՄՆ-ին, միաժամանակ զգուշացնում ահաբեկչության դեմ պատերազմի հետեւանքներից

Սկիզբը էջ 1

Վաշինգտոնի արաբական աշխարհի դաշնակիցները եւս վստահ չեն, թե հնարավոր է արմատախիլ անել ահաբեկչությունը: Օրինակ, ահաբեկչությունը առնվազն նյութապես հովանավորող Սաուդյան Արաբիան խորհուրդ է տալիս փոքր-ինչ համբերատար լինել: Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարաքը հայտարարել է, որ ԱՄՆ-ը պետք է երկու անգամ խորհի մինչեւ ռազմական գործողությունների դիմելը: Հորդանանի թագավոր Աբդուլլահը թերեւս առաջինն էր, որ սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից անմիջապես հետո հայտարարեց, որ դրա պատճառը եւ մեղավորը Իսրայելն է: Աբդուլլահը չեռյալ է հայտարարել այս շաբաթ իր Վաշինգտոն այցելությունը: ԱՄԷ-ի առաջնորդ շեյխ Զահիդ բեն Սուլթան ալ Նահյանն ասել է, որ ահաբեկչության դեմ կոալիցիան կենսունակ կլինի միայն այն դեպքում, եթե ԱՄՆ-ը վերջ տա «երկակի ստանդարտների» քաղաքականությանը. «ԱՄՆ-ը եւ կոալիցիան պետք է ահաբեկչական Իսրայելի գործողությունների առաջն առնեն»:

Գրեթե նույն կարծիքին են նաեւ ՄԱԿ-ի շատ պաշտոնյաներ: Նյու Յորքի կենտրոնակայանում ես հնարավորություն եմ ունեցել զրուցել նրանցից մի քանիսի հետ, որոնք նշում են, քանի դեռ ԱՄՆ-ը շարունակում է աջակցել Իսրայելին, ապա ահաբեկչությունն արմատախիլ անելու մասին խոսք լինել չի կարող: Օրինակ, Միջին Արեւելքի եւ Պաղեստինի հարցերով զբաղվող Նիկոլայ Գալկինը մեզ հետ զրույցի ժամանակ բերեց Իրաքի օրինակը. «Եթե ԱՄՆ-ը եւ դաշնակիցները Քուվեյթից դուրս են շպրտում Սադդամ Հուսեյնի զորքերին, ապա ինչու նույնը չանել Պաղեստինում, որին հասանելիք տարածքների 2/3-ը զավթվել է Իսրայելի էքստրեմիստական կուսակցությունների կողմից»:

Իսրայելի արյունարբու վարչապետ Շարոնը ենթադրաբար պետք է անհանգստության մեջ լինի: Եթե, իրոք, ԱՄՆ-ը արաբական աշխարհում նոր դաշնակիցներ է փնտրում, փորձում է նրանցից ստանալ աջակցություն ահաբեկչության դեմ պայքարում, ապա դա նշանակում է, որ Վաշինգտոնը ճնշումներ կբանեցնի Շարոնի վրա՝ դադարեցնելու ահաբեկչությունը: Հիշենք, որ երկրորդ Ինթիֆադան սկսվեց այն ժամանակ, երբ Շարոնը սադրիչ այց կատարեց Ալ Աքսա մզկիթ: Ամերիկացիների մի մասը համոզված է, որ եթե ԱՄՆ-ը այդպես միակողմանի չպաշտպաներ Իսրայելին, ապա չէր լինի սեպտեմբերի 11-ը: «Իսրայելի միացյալ նահանգներ», կատակում են ամերիկացիները:

For Your Internal News of Armenia Log on to

www.azg.am

In English, Russian, Armenian and Turkish

ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ անհրաժեշտ են

համակարգչի իմացությամբ

- բարձրակարգ ինժեներ-տեխնոլոգներ
- կոնստրուկտոր-դիզայներներ
- մոդելավորող-նմուշներ պատրաստողներ
- դիզայներ-նկարիչներ

ինչպես նաեւ

- ջերմամշակողներ
- ֆրեզերագործներ
- խառատներ

Ցանկացողները կարող են դիմել Արշակունյաց 12, հեռ. զանգահարել 581-594

Հետաքննող լրագրողների ընկերակցություն

Դիմեք «Ինֆորմացիայի ազատության» կենտրոն, երբ պաշտոնյաները մերժում են ձեզ ինֆորմացիա տալ:

Հասցե՝ Երեւան, Դեղատան փող. 4, բն. 1 ա, հեռ. 524105, 529240

էլ. փոստ shushan@internews.am, versused@arminco.com

ProSME

Promotion of Small and Medium Enterprises & German Desk

Conducted by INTEGRATION/ gtz

Գերմանական տեխնիկական համագործակցության ProSME ծրագիրն աջակցում է հայկական եւ գերմանական (նաեւ այլ եվրոպական) մասնավոր ձեռնարկությունների միջեւ առեւտրատնտեսական կապերի հաստատմանը:

- Գործընկերոջ փնտրում,
- Սարքավորումների (նոր կամ օգտագործած), հումքի ձեռքբերում, ծառայությունների մատուցում եւ այլն:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ProSME գրասենյակ.

Երեւան, Ամիրյան 26, 4-րդ հարկ
Հեռ.՝ 56-15-21
Ֆաքս՝ 53-50-71
Պատասխանատու՝ Ա. Վարդանյան

@rminco Global Telecommunications

ՆՈՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

➢ Ինֆորմացիայի վերականգնում
➢ Համակարգչային սարքավորումների վերանորոգում

ՆՈՐ ԳՆԵՐ, ՆՈՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԻՆՏԵՐՆԵՏ քարտի օգտագործում 20% ցածր գներով

- Գիշերայինը՝ ամսական $ 20
- Շուրջօրյան՝ ամսական $ 50
- Էլ. փոստը՝ ամսական $ 10

Հեռ.՝ 52-43-51, 52-63-26
E-mail: support@arminco.com
WEB: http://www.arminco.com

FULBRIGHT

FULBRIGHT SCHOLAR PROGRAM

Applications are now being acceped the 2002/2003 Fulbright Scholar Program. Candidates must possess a Doctoral Degree (or equivalent professional training and experience) and English proficiency sufficient to conduct research in the United States.

Candidates will be considered in the following fields:

- Political Science, Economics, Social Science, International Relations, Journalism and Law.
- American Studies (History, Literature, Society and Culture of the United States).
- Chemistry, Public Health and Medicine.

Application forms may be obtained from the Public Affairs Office at the U.S.Embassy, Baghramian str. 18, or at the IREX office at the Union of Architects, Baghramian str. 17, 3-rd floor.

For further information or to submit applications, please contact Anahit Khachatryan, Cultural Affairs Assistant at the Public Affairs Office, U.S.Embassy, tel.: 52 98 25, #4477 or IREX at 56 37 81.

Application deadline is November 16, 2001

«Գինդ» տպարանում, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 18. 09. 2001 Գինը՝ 100 դրամ